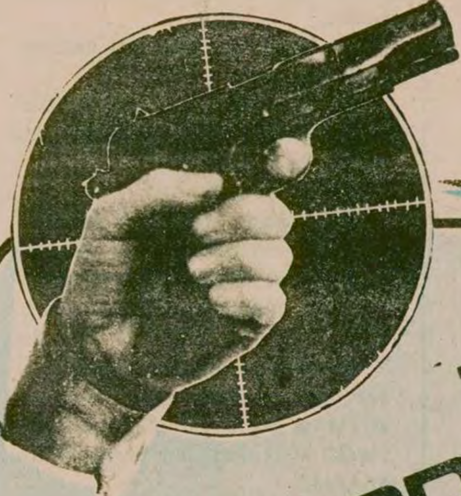
AĞCA'YA TALİMAT VEREN MHP YÖNETİCİSİ

- İpekçi'nin katili bağımsız bir terörist miydi?
- Cinayeti işledikten sonra neler yaptı?

YARIN AYDINLIK'TA

AET've karşı tutum
Mehmet Betil
2. sayfamızda

Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
PERŞEMBE 29 KASIM 1979
500 KURUŞ

ve TERÖR ODAKLARI İTİRAF

YAKINDA AYDINLIK'TA

MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoglu

SOMUNCUOĞLU'NUN KARIŞTIĞI 4 KARANLIK OLAY:

- Kıbrıs'ta MHP örgütü kurmak, gizli faaliyet yürütmek
- Balgat katliamı sanığı Ethem Kıskıs'la örgütsel ilişki
- Mehmet Uçar'ı suça azmettirerek Şenol Güler'i öldürtmek
- 120 kişinin öldürülmesini amaçlayan "kara liste" hazırlamak

Kilit adam mı?

ANKARA (ÖZEL)

MHP Genel Başkan Yardımcısı ve Niğde Milletvekili Sadi Somuncuoğlu hakkındaki iddialar yoğunluk kazanırken, Somuncuoğlu'nun parti üst yönetimiyle anarşi olayları arasında irtibat sağlayan kişi olup olmadığı tartışmaları gündeme geldi.

- Sadi Somuncuoğlu, 'kara liste'nin varlığını kabul etti

Birçok önemli olaya adı karışan Sadi Somuncuoğlu, önceki gün Senatoda meydana gelen kavgaya da konu olmuş, Somuncuoğlu'na yöneltilen suçlamaları hazmedemeyen AP Senatörü Ömer Naci Bozkurt'un, İçişleri eski Bakanı Hasan Fehmi Güneş'e sataşmasıyla başlayan olaylar geniş yankılar uyandırmıştı.

Somuncuoğlu hakkındaki suçlamalar başlıca dört önemli olayla ilgili ve bazı tanık ifadeleriyle belgelenmiş durumda.

CİNAYET EMRİ

Seçimlerden önce

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

"ÖZELLİKLE TÜRKİYE ÇOK NAZİK BİR DURUMDADIR"

"Kıbrıs'ta ayrı bir devlet planı şimdi düşünülmemelidir. tam tersine dış politikada aldığımız yaraları tedavi etme zamanıdır"

Kıbrıs Toplumcu Kurtuluş Partisi Genel Başkanı Alpay Durduran.

Durduran:"Bağımsız devlet ilanının zamanı değil"

LEFKOŞE (ÖZEL)

KIBRIS muhabirimiz Erdoğan Özbalıkçı son günlerde Kıbrıs'ta Denktaş yönetiminin bağımsız devlet ilanına ilişkin hazırlıkları konusunda görüşünü almak üzere Alpay Durduran'la bir görüşme yaptı. Aşağıda bu görüşmeyi sunuyoruz:

ÖZBALIKÇI: Denktaş ve çevresinin son günlerde bağımsız devlet ilanı yolundaki çabaları arttı. Bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

ALPAY DURDURAN: Bizim görüşümüze göre bağımsız devlet ilanı gündeme gelmemiş, getirilmiştir. Bağımsız devlet ilanının gündeme en fazla gelmemesi gerektiği bir zamanda getirilmiştir. İlginç olan yan şu: Sayın Devlet Başkanımız bakanına ve sözcülerine Rum-

(Devamı sa. 7, sü.3'de)

Carter, Kıbrıs'ta tarafların ortak amaca yönelmesini istedi

ANKARA (ÖZEL)

BİRLEŞİK Amerika Başkanı Jimmy Carter, Kıbrıs sorununa tüm Ada halkının gereksinmesine karşılık verecek nihai bir çözüm bulunmasını, tarafların ortak amacı olması gerektiğini bildirerek, "Kısa süreli ya-

(Devamı, Sa. 7, Sü. 9'da)

Erkmen:"Filistin'in bağımsız devlet kurması, Orta Doğuda kalıcı barışın temel koşuludur"

ANKARA (THA)

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen, Filistin'in bağımsız devlet kurmasının Orta Doğuda kalıcı barışın temel koşulu olduğunu söyledi.

Erkmen, "29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü" nedeniyle, BM Filistinlilerin Vazgeçilmez Haklarının Kullanılması Komitesi Başkanı Medoune Fall'a bir mesaj gönderdi.

Dışişleri Bakanı Erkmen, mesajında, Kemal Atatürk'ün bağımsızlık fikrinin savunucusu olduğunu vurguladı ve Atatürk'ün önderliğinde bağımsızlık savaşı veren Türkiye'nin, bağımsızlık mücadelelerinin yanında yer aldığını ifade etti.

Erkmen, bu anlayışla, Türkiye'nin FKÖ önderliğindeki Filistin halkını, bağımsız bir devlet

(Devamı sa. 7, sü.10'da)

HASAN FEHMİ GÜNEŞ, AĞCA'NIN YAKALANIŞINI ANLATIYOR (3)

Onu kurtarmak isteyenler, kurtarmayı vaad edenler, "Böyle ifade vermek gerekir" diye onu bu yola sevkettiler

"Parti adına Şener, Ağca'ya İpekçi'yi öldürme kararını iletti"

- Şener, eylemleri Edirnekapı Yurdundan yönetti

NURİ ÇOLAKOĞLU

Hasan Fehmi Güneş bugün, İpekçi'nin katili Ağca'nın yakalandıktan sonra verdiği ifadeleri, bu ifadeleri sonradan neden değiştirdiğini, katilin örgütle ilişkilerini anlatıyor.

Eski İçişleri Bakanı çok yakından izlediği olayları bir kere daha Aydınlık okuyucuları için yorumladı ve bir partinin adına eylemlere başkanlık eden Mehmet Şener'in Abdi İpekçi'yi öldürme kararını Ağca'ya ilettiğini açıkladı.

(Devamı sa. 7, sü.1'de)

Kayseri'de komandolar bir kahvehaneyi kurşun yağmuruna tuttu: 6 kişi öldü

- İstanbul ve Manisa'daki kahvehane tarama eylemlerinde de 3 kişi öldü, 5 kişi yaralandı
- Urfa'da 49 Apocu yakalandı

HABERİ 5. SAYFADA

Elleri enselerinde okul koridorunda bekletilen öğrenciler daha sonra otobüslere loldurulup Kağıthane Altıncı Tümene götürülerek gözaltına alındılar.
Fotoğraf : AYDINLIK

514 İTÜ öğrencisi gözaltına alındı

- Öğrenimin aksamasından endişe ediliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL Teknik Üniversitesinde bir grup öğrencinin forum yapmak istemesi üzerine 500'ün üzerinde öğrenci gözaltına alındı.

Dün öğleden sonra İTÜ'ye bağlı Maçka Maden Fakültesi konferans salonunda toplanan gruplar, öğrencileri de salona indirdiler.

Bu arada okula gelen güvenlik görevlileri sıkıyönetim yasakları gereği okulda forum yapılmayacağı ve slogan atılmayacağını söylediler. Okul koridorunda sıkıyönetim

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Sovyetler'deki tahıl üretiminin düştüğünü Breinev de kabul etti

MOSKOVA (THA)

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, bu yılki tahıl üretiminin çok düşük olduğunu açıkladı. Parti Merkez Komitesi toplantısında konuşan Brejnev, bu yıl Sovyetler'deki tahıl üretiminin geçen yılki üretim miktarının ancak yarısını bulduğunu belirtti.

Brejnev verimin düşüklüğünü özellikle hava koşullarının kötü oluşuna bağladı.

Batılı uzmanlar ise,

(Devamı, Sa. 7, Sü. 9'da)

Örgütün adını koyun

Oral Çalışlar

Abdi Ipekçi'nin katili cezaevinden kaçtığı günden beri her söz alan, her yazı yazan bu olayın bir örgüt tarafından yapıldığını yazıp söylüyor. Hangi örgüttür bu?

Herkes biliyor. Cumhurbaşkanı da biliyor, Başbakan da biliyor, CHP Genel Başkanı da biliyor. İpekçi'yi öldüren Ağca Merih'ten gelmedi. Kendisinin basına yaptığı açıklamada belirttiği gibi bağımsız bir anarşist de değil. Onun ipini birileri çekmiştir. Eline silahı birileri tutuşturmuştur.

Ağca'ya emrin kimler tarafından verildiğini Milliyet gazetesi de biliyor. Emniyet de biliyor. Ancak kimse bu örgütün adını ağzına almak istemiyor. Abdi İpekçi'nin Genel Yayın Müdürlüğü yaptığı

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

içten geldiği gibi

NİMET ARZIK

Necdet Uğur'dan aldığım dergi

Dün güzel ve gecikmiş bir sürprizle karşılaştım: Sayın Necdet Uğur bana kendi bakanlığının son aylarında yayınlanmış bir çeviri dergisi göndermek nezaketinde bulundu.

Zaten, herkes iktidardan düşünce, ben değerlenirim.

Bir kaç zaman önce elime geçen, Kültür Bakanlığının çeviri dergisiyle kıyaslanamazdı bile, iyi tarafından. O kibrit çöpünden bir evdi, buysa donuk bir kale.

Bu derginin sürmesini dilerim: Benim planıma uygun olmasa bile kronolojik bir plan içinde oluşmuş. Amacı belli. Dünya düşüncesini Türkiye'ye yansıtmak istiyor. Hatır gönül, çevirilerin seçilişinde rol oynamıyor. Eksik olan, imgelem ve yaratıcılık.

Zamanla, o eksiklikler de tamamlanır.

Dil bilginleri nedense bizde metinleri çevirirken, sonbahar yaprakları gibi kuruturlar.

Milli Eğitimin dergisinde örneğin, Montaigne'yi çevirinin dürüstlük öldürmüş. Her türlü espriden, ahenkten, şirinlikten soymuş. Oysa yazarda, bütün bu nitelikler var!...

Yineliyorum:Derginin aynı ellerde kalmasını ve sürmesini istiyorum.

Şimdi sevgili okurlarım, size Fransızcadan iki şiir sunacağım. Biri Gerard de Nerval'ın Türkiye'de dil bilir ve bilmezler tarafından kırk kez çevrilmiş ünlü sonesi, biri de Albert Samain'in bizde hiç bilinmedik bir şiiri. Altlarına notlar düşeceğim. Arada bir sizlere çeviri sunmağa karar verdim.

Gerard de Nerval:

Tenebrö,vöf, enkonsole, destenin her kartıyım
Çarpılı kulesinde, Akiten prensine dek (1)
Tek yıldızım da söndü, pırıltılı sazımda,
Hüznün Kara güneşi, artık sensin egemen.

Mezarın gecesinde, senki beni eyledin, bırak (2)
Pozilipe, İtalyan denizine döneyim,
Issızlaşmış gönlümün, sevdiceği çiçeğe,
Gül, asma yaprağından, örülü sarmaşığa.

Aşk, güneş tanrısı mı, Lüsinyan, Biron muyum?...
Alnımın ol sultanın, dudakları dağladı (3)
Sirena'nın (4) yüzdüğü mağarada, düşe daldım,
Cehennem suyunu ben (5) tam iki kez sal'ladım (6)
Orfeus'un sazında (7) dalga dalga yansıtıp
İç çeken azizeyi, çığlık çığlık periyi.

....

(1) Oğlan, kız, papaz, oyun kağıdı gibi isimler; 19. yüzyılda Fransa'da oynanan bir kart oyununun kişileri.

(2) Ozan, iki kez, akıl hastanesinde yatmıştır.

(3) Ol sultan, gene delilik. Biliyorsunuz Orta Çağda delilerin günü olurdu, kral seçilirdi.

(4) Bir tür deniz kızı.

(5) Aslında metinde "Akeron" sözcüğü kullanılmaktadır. Akeron ve Flejeton destiks, dünyadan göçenlerin cennete veya cehenneme ulaşmak için geçecekleri sulardır.

(6) Metinde geçtim deniyor. Öbür dünyanın sularını geçmek için sal veya kayık vardır. Dümeninde yeraltı kişiliklerinden Şaron bulunmaktadır.

(7) Ozan da, cehenneme sevgilisini aramaya inmiştir.

....

İkinci şiir Albert Samain'indir.
İmparatorluk çöküşü

Porfir'den (1), Sezar büstü (2), Atriyumda (3), nöbette:
Sürmesi, kıvır kıvır saçlarıyla, Arkadiyus (4), körpe,
Kız tenli bir oğlanın, sesinden, puse puse,
Dinliyor, Yunanca, zarif bir papirüsü (5)

Pembe aşk öyküsünde, mavi sular inliyor,
Duygusal dizelerde, sanat çetrefil, miynaz!
İmparator, çarpık düşüne gülümseyip,
Arada bir, tükenik, kokluyor bir zambağı,

Her an, içeriye, kumandanlar dalıyor
Uzaktaki savaşın dehşetini anlatarak...
Gül kevserli hükümdar, kayıtsız, sanki sağır.

Loşlukta, sert profili ürperiyor heykelin
Sanki kulak veriyor, koca imparatorluğun,
Ta oralardan varan, ölüm çatırtısına.

Görüyorsunuz ki sevgili okurlarım, ufacık şiirde öğrenecek şey çok. Dipnotları sevmediğim halde sizler için sıralıyorum.

(1) Bir tür mermer.

(2) Sezar: Büyük Konstantin

(3) Evin bir bölümü.

(4) İmparator Arkadiyus Konstantin'in torunlarından.

(5) Bitkiden yapılmış bir kağıt türü.

ÖZÜR

Cağdaş Gazeteciler Derneğinin Bayram gazetesi için SEKA'dan aldığı kağıdı karaborsada sattıklarını yazmıştım.

Cağdaş Gazeteciler Derneği aksini ispat için bana bu belgeyi gönderdiler.

Özür dileyerek belgeyi aynen yayınlıyorum.

TÜRKİYE
SELÜLOZ VE KAĞIT FABRİKALARI İŞLETMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ankara 13.11.1979

No: 1482 D-7/a — Servis: Ank.Al.Sat.Md.

Öz: Gazete Kâğıdı

Çağdaş Gazeteciler
Derneği
Sümer Sok. No:7/8
ANKARA

İlgi: 12.11.1979 tarih 1979/0033 sayılı yazınız.

Ankara Bayram Gazetesi için, SEKA Genel Müdürlüğümüz tarafından gönderilen, 17 Bobinde 19283 Kg. Gazete Kâğıdı tarafımızdan teslim alınmıştır.

Ancak daha önce Ankara Alım-Satım Müdürlüğüne yatırılan TL. 367.000,- ... Ekrem Meral'e, ...

Saygılarımızla
SEKA
Ankara Alım-Satım
MÜDÜRLÜĞÜ

Polat ... Fahrettin OKTAY

Ek: 2 adet teslim tesellüm protokolu.

FİKİR MEYDANI

AET'YE KARŞI TUTUM (2)

Mehmet Betil
İktisatçı

AET ile ilişki, Türkiye'nin hangi hedefine tabi olacaktır?" Bizim sanayimizin verimi düşüktür. Gümrük duvarlarının arkasına artık saklanamayız. Sanayimizi dışa açmak zorundayız" (1) diyen Agah Oktay Günerlerin, MHP'nin, siyasetiyle mi yola çıkılacak ve ilişki kurulacaktır? "Tartışmalar girip-girmeme tercihini belirlemek için değil, ne zaman girileceğini tespit için yapılıyor" (2) şeklindeki görüşlere göre mi olacaktır? "AET ile ilişkiler kesintisiz sürdürülmelidir. Kesintisiz' demekten kastımız, Katma Protokol'un mevcut haliyle uygulanması değildir. Aksine Katma Protokol'un sanayileşme amaç ve stratejimizle bağdaşmayan yönleri ağır basmakta ve aynen uygulanması olanağını yok etmektedir. Bununla beraber AET ile diyalog sürdürülmeli, sorunlar karşı tarafın katlanabileceği sınıra kadar tartışılmalıdır"(3) tezlerine göre mi ilişki sürdürülecektir? Türkiyeli işçilere iş imkanı yaratacağı için, Türkiye'ye daha fazla mali yardım yapacağı için, Türkiye'nin tarım ve tekstil ürünlerinin Avrupa'da pazarlanmasını kolaylaştıracağı için, AET'ye girilmesi savunuluyor.

Bugün Türkiye'nin önündeki temel hedef, milli ekonomiyi güçlendirme hedefidir. Toprak ağalığı ve Sovyetler Birliği'nin yayılma siyaseti bugün milli ekonominin güçlenmesini engelleyen en büyük engeldir. Türkiye milli ekonomimizin güçlenmesine ve gelişmesine hizmet edecek her türlü ilişkiye girmeli, milli ekonomimizi köstekleyecek ilişkilerden kaçınmalıdır. Milli ekonomimizi güçlendirmek için Türkiye esas olarak kendi gücüne, kendi kaynaklarına, kendi bilgisine güvenmeli, bunları geliştirmek, bunlardan daha yüksek verim alabilmek için AET'nin imkanlarından yararlanmalıdır. Türkiye'de bugüne kadar tek yanlı bir şekilde hafif sanayiye ağırlık verilmesi, tarımın, ara mallarının ve ağır sanayinin ihmal edilmesi, bugün mal darlığına ve paranın istikrarsızlığına yol açmaktadır. Bu ilişkilerin doğru ele alınmamış olmasının sonuçları bugün ortadadır. Birincisi, halkın günlük ihtiyaçları hâlâ karşılanmamaktadır. İkincisi, sermaye birikimi durmuş, hatta ülke şimdiye kadar birikmiş olan sermayeden yemeye başlamış ve yatırım yapamaz hale gelmiştir. Üçüncüsü mal darlığı ve para istikrarsızlığı giderek yükselmektedir. Sanayi içinde ilişkiler doğru ele alınmadığı gibi, tarım ile sanayi arasındaki ilişki de yanlış ele alınmış ve kaynaklar esas olarak sanayi kesimine tahsis edilmiştir. Hafif sanayi ise esas olarak ithalata dayalı kurulduğundan, tarımda yaratılan sermaye birikimini ülke dışına taşıyan bir tulumba gibi görev yapmaktadır. Kaynakların hafif sanayiye yatırılması işsizlik sorununun da belirleyici nedenidir. Mali yardım almak ihtiyacının sürekli gündeme gelmesinin sebebi de buradadır.

İşsizlik meselesinin kaynağı Türkiye'dedir. Dolayısıyla AET'ye veya COMECON'a girmekle işsizlik sorunu halledilemez. Türkiye'den AET'ye çalışmak üzere 1 milyon işçi, Avrupa'da ve dünyada iktisadi genişlemenin nispeten devam ettiği yıllarda gitmiştir. Avrupa'da 1975'lerden itibaren yükselen ekomik buhran sonucu AET artık yabancı ülkelerden işçi talep etmiyor, aksine, öncelikle yabancı işçilerin işlerine son vermek zorunda kalıyor. 1975'lerde Türkiye ortak üye değildi.. Ama 1 milyon Türkiyeli AET'de çalışıyordu. Dolayısıyla, işçi göndermek ve Türkiye'deki işsizlik meselesini halletmek için ortak üye olmak gerekmiyor. Ancak AET ülkelerinde buhranın yerini üretim artışı aldığı takdirde, bu ülkelerin yabancı işçi talebi yükselebilir. İkincisi, mali yardımın artması. Türkiye kredi biçiminde yardımı Avrupa ülkelerinden bugüne kadar aldı. Avrupa sermayesi Türkiye'ye geldi ve doğrudan yatırım yaptı. İşte ilaç, işte diğerleri. Gerek kredi, gerekse doğrudan yatırım için, AET'ye girmek veya katılmak şart değil. AET sermayesinin kredi biçiminde veya doğrudan yatırım şeklinde Türkiye'ye gelmesi bir tek şarta bağlı. İstikrar. Türkiye cambazlık veya şantaj siyasetinden vazgeçmeli. AET ülkelerine güven vermeli. Kendi halkına güven veremeyen hükümet, AET'ye veya bir Üçüncü Dünya ülkesine, herhangi bir ülkeye nasıl güven verebilir? Sonra AET'li girişimcilerin gelip turizm cenneti Türkiye'ye hemen yatırım yapacağını ve sermaye getireceğini sananlar var. Burada da esas olan Türkiye'nin AET ülkeleriyle ilişkide hedef ve ilkelerini berrak bir şekilde ortaya koyması ve kendisine güvenilebileceğine ikna etmesidir. Yoksa, esas olan Türkiye'nin doğa güzellikleri değildir. Üçüncüsü tarım ve tekstil ürünlerinin pazarlanması. Tarım ürünlerinin alım ve satımı AET ülkelerinin içinde de sorun yaratıyor. AET'nin tarım siyasetinin temelinde, hem de kendi içinde yüksek destekleme ve koruma anlayışı yatıyor. Türkiye bu şartlarda tarım ürünlerinin pazarlanmasında AET'den hayali kolaylıklar beklememeli. Kaldı ki bunları AET'ye ihraç için illa da Topluluğa girmek gerekmiyor. Mesela, Topluluğa katılmadan tercihli üye statüsü elde eden birçok Akdeniz ülkesi AET'ye tarım ürünlerini satabiliyor. AET'ye katılmakla, Türkiye'nin tekstil ihracatı bugünkü miktarın birkaç katına çıkmaz. Mal ihracını artırmanın yolu AET ile Türkiye'nin pazarlık masasına oturmasından geçiyor. Eşitlik, saygı ve karşılıklı yarar temelinde yürütülecek tartışmalarla bu meseleler çözülebilir.

Türkiye'nin AET siyaseti, milli devrimin güçlenmesine hizmet etmeli

AET Sovyetler Birliği'nin yayılma ve dünya hakimiyeti peşinde koşma siyasetini ve bunun ucundaki üçüncü dünya savaşı tehlikesini görmek zorundadır. Er geç görecektir. O zaman bu tehlikeye karşı Türkiye ve diğer Üçüncü Dünya ülkeleriyle neden ve nasıl birleşmesi gerektiği berraklaşacaktır. AET'nin bu temel tehlikeyi gözardı eden bir siyasetle, yalnız ekonomik çıkar sağlamayı amaçlayan bir siyasetle Türkiye'ye yaklaşması demek, Türkiye'yi bir Güney Kore, bir Tayvan yapmak demektir. Bugün ne Türkiye'yi ne de herhangi bir başka Üçüncü Dünya ülkesini bu hale getirmeye ne ABD'nin ne de AET'nin artık gücü yoktur. **Olgular bu tip ülkelerdeki diktatörlüklerin birbiri ardından hızla yıkıldığına işaret ediyor. Güney Kore ve Tayvan tipi faşist diktatörlükler yaratan ve onları şimdilik ayakta tutabilen Sovyetler Birliği'dir. Ama onu da bekleyen akibet hiç farklı değildir.**

AET konusunda bugün aydınlara, yurtseverlere düşen görev Türkiye'nin uyguladığı dondurma siyasetine karşı mücadele etmektir. Dondurma siyasetine sarılanlar, biliyoruz ki bugün COMECON'a girmek istemiyorlar. Sovyetler Birliği'nin boyunduruğu altına da girmek istemiyorlar. Ama bunları gerçekleştirmek isteyen uşaklara alet oluyorlar. Onlara kulak verip Batı'ya karşı santaj siyaseti Türkiye'yi Sovyetler Birliği'nin boyunduruğuna doğru adım adım yaklaşıtırıyor. Diğer konularda olduğu gibi , bugün bu konuda da bulutlarda ve hayal dünyasında dolaşma siyaseti yayılma peşinde koşan Sovyetler Birliği'nin işini kolaylaştırıyor. Bugün Türkiye, AET ile ilişkilerini dondurma anlamına gelen "İlişkilerimizi dondurmuyoruz, yükümlülüklerimizi donduruyoruz" siyasetine son vermeli, sorunları teker teker ele almalı ve bunları milli ekonomimizi güçlendirme hedefine uygun çözümlere kavuşturmak için, eşitlik, saygı ve karşılıklı yarar anlayışıyla tartışma masasına oturmalıdır.

NOTLAR:
(1) Konya Demeci, Günaydın, 17 Ekim 1977.
(2) Prof. Yüksel Ölker'in açış konuşması 25 Ekim 1979.
(3) Prof. Vural Savaş, Milliyet Gazetesi, 31 Temmuz 1977.

—BİTTİ—

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ANKARA *İçişleri Bakanına açık mektup*

POLİS TARAFINDAN TOKATLANDIM

Ben 8 yıldır Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji bölümünde asistan olarak görev yapmaktayım.

23.10.1979 Salı günü sabah saat 8.05'te bir asistan arkadaşımla birlikte, özel arabamla adı geçen fakültemizin girişine geldik. Her zaman olduğu gibi, kimliklerimizi kapıdaki polise gösterdik ve hareket ettik. Bu yaklaşık 4-5 seneden beri böyle olmaktadır. Zira kimlik kartlarımız fakülte tarafından özel olarak yapılmıştır ve polisler tarafından bilinmektedir.

Ancak bu kez her nedense kapıdaki polis memurlarından birisi arkamdan bağırarak durdurdu. Arkadaşım camı açarak kimliğini tekrar gösterdi. Polis memuru hiddetle bağırarak aşağı inmesini istedi, arkadaşım aşağı iner inmez diğer bir polis memuru ile birlikte üzerine yürüyerek hakarete başladılar. Bunun üzerine ben de çıkabilecek herhangi tatsız olayı önlemek amacıyla hızla aşağı inip, arkadaşımla polislerin arasına girdim.

Polislerin hakaretleri 3-4 dakika kadar sürdükten sonra olayı tam yatıştırdığımı sandığım bir anda, bizi bağırarak durduran polis memuru birden bana dönerek, hakaret ederek tokatlamaya başladı. Ben sadece şaşkınlıkla yüzüne bakakaldım.

Sabah görevine gelen bir asistana ortada hiç bir neden yokken, yapılan bu tecavüzün tüm üniversite camiasına yapılmış bir hakaret olarak niteliyor ve makamınıza şikayette bulunuyorum.

Saygılarımla.
Mahmut TUNÇ
A.Ü.Fakültesi Asistanı.

DANİMARKA

Gönderdiğimiz mektuplar dört aydır yerlerine ulaşmıyor

Bizler Danimarka'da yıllardır alın teriyle çalışan T.C. vatandaşlarıyız. Bizler gurbet hasretimizi biraz olsun gidermek için Türkiye'deki yakınlarımıza mektup gönderiyoruz. Fakat bu mektuplarımız son dört aydır yakınlarımızın eline geçmiyor.

Biz mektuplarımızı Cihanbeyli ilçesinin Bulduk köyüne gönderiyoruz ve bizim mektuplarımız yanlışlıkla diğer köylere veriliyor.

Bu yanlış davranıştan Cihanbeyli P.T.T.'si sorumludur.

Bu haksız durumun ilgili makamlar tarafından düzeltilmesini ve mektupların zarfta adı yazılan şahıslara verilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla

Konya/Cihanbeyli/Bulduk Köyün'den
Mehmet Mercan,Mehmet Göksu,Halil Küçükyıldız.

AÇLIĞA MAHKUM EDİLİYORUZ

ADAPAZARI

Taraklı orman bölgesinde sakat işçi de dahil herkes işten çıkarılıyor

Taraklı Orman Bölge Şefliğinde 30 Kasım 1979 tarihinden itibaren bir iş kazası sonucu belden aşağı tutmayan ve alçılı bir vaziyette evinde yatmakta olan işçi de dahil olmak üzere tüm işçilerin işlerine son veriliyor.Buna gerekçe olarak 2994 Sayılı Orman Genel Müdürlüğünün tamimlerini ve 1979 yılı ödeneğinin bittiğini gösteriyorlar.

Taraklı Orman Bölge Şefi bu tutumu ile enflasyonun hızla yükseldiği, hayat pahalılığının arttığı bir dönemde bizi açlığa mahkum etmektedir.

Mustafa Aslan

MUĞLA—ORTACA

Hep sırtını katı yerlere dayayanlar mı iş güç sahibi olacak?

Ben 4500 lira aylık ile günde 16 saat çalışan bir kahveciyim. Yıllardan beri devamlı bir işim olsun istedim. Bazı kapılar ardına kadar açıldığı halde, benim yüzüme kapatıldı.

Belediyeye girebilmek için Belediye Başkanı Ekrem Şahin'e gittim. "Dilekçe ver, gerisini hallederiz" dedi. Hâlâ halledecek.TARİŞ Müdürü Hüseyin Beyle görüştüm. Tekrar, TARİŞ'e dilekçe verdim. Benden sonra onar onar, kırkar ellişer işçi aldılar. 4100 ortaklı TARİŞ'te 250 dolayında işçi çalışmaktadır.Çoğu da CHP'den torpilli olanlar. Bizim gibi yoksulların ömrü el kapılarında mı geçecek?

Yetkililer size sesleniyorum:

Benim tecellim ne ki, hiç bir işe alınmıyorum? Hep sırtını katı yerlere dayayanlar mı iş güç sahibi olacaklar? Peki, bizim halimiz ne olacak? Bizi düşünen yok mu bu memlekette? Seçim zamanında bizden oy istersiniz ve iş vaadlerinde bulunursunuz. Sizden laf değil iş istiyorum. Laf insanın karnını doyurmuyor. Boş vaadlerinizle karnımızı doyurduğumuz yeter!

Nail Şenol
Belediye Parkında Kahveci

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Parlamentonun stadyumcası!

Geçen pazar (25 Kasım 1979)

Biri İstanbul'da, diğeri Ankara'da iki ezeli rakip karşılaşıyorlar.

Karşılaşmalardan ilki bir lig maçı... İstanbul İnönü Stadında Fenerbahçe ile Galatasaray arasında.

Diğeri AP azınlık hükümetinin güvenoylaması... Ankara'da parlamento binasında AP ile CHP arasında.

İşte ilk karşılaşmadan birkaç manzara:

İnönü Stadının tribünleri öylesine dolu ki, "iğne atsan yere düşmez" misali.

Seyirciler desen ateşli mi ateşli.

Karşılıklı "vuh" sesleri...

Çirkin el-kol işaretleri...

Argo edebiyatının en yeni örnekleri...

Arada bir hakeme yönelen "at dışarı" teraneleri...

İstanbul İnönü Stadında bunlar olurken, aynı anda Ankara'da parlamento binasında neler oluyor acaba?

İşte oradan da birkaç manzara:

Parlamento binasının seyirci locaları öylesine sıkış tepiş ki, tıpkı İnönü Stadının tribünleri gibi.

Yine İnönü Stadındaki gibi, seyirciler ateşli mi, ateşli.

Güvenoylamasının sonuçlarının ilanıyla birlikte AP'li seyircilerin sahneledikleri çılgın sevinç gösterileri...

Birden havanın elektriklenişi...

AP'li seyircilerin CHP'li milletvekillerine okkalı bir "vuh" çekişi...

Bunun üzerine CHP'li milletvekillerinin AP'li seyircileri hakem pozisyonundaki Cahit Karakaş'a gösterip "at dışarı" deyişi...

Derken taraflar arasında karşılıklı küfür alış-verişi...

Velhasıl, İnönü Stadında ne varsa, parlamento binasında da o var yani.

Oldu olacak, parlamento çalışmalarını stadyumlara nakledelim bari.

....

Yalnız anlayamadığımız birşey var; CHP'liler, AP'li seyircilere niye kızıyorlar ki?

Parlamentoyu stadyuma ilk olarak kendileri çevirmediler mi?

Hatırlayın CHP azınlık hükümetinin güvenoylaması sırasında olanları...

Ve hatırlayın CHP'li seyircilerin o gün mecliste yaptıkları taşkınlıkları...

Hiç kızmayın CHP'liler...

Rüzgar eken fırtına biçer.

Tüm rüzgar ekenlerin kulağına küpe olsun!

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Gelini damat evine götürmek için gidenlerin tümü. 2) Samsun'un bir ilçesi- Matemli. 3) Tersi hoşa giden duygulanma- Ortadan kaldırma, cezalandırma. 4) Orhan Kemal'in bir hikaye kitabının adı. 5) Telefon konuşmalarında çok kullanılan bir sözcük- Yokluk belirtir- Tersi 'kilometre'nin kısa yazılışı. 6) Haciz edilmiş (şey)- Tersi bisikletin oturma yeri. 7) Tersi bir tür kaba kumaş- Dede- Başına 'K' gelirse sert olur. 8) Eski dilde ekmek- Tersi bir bayan adı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Gazel okuyan kimse. 2) Tersi yüksek surlarla çevrili askeri yapı- 'İşte' anlamında bir ünlem. 3)Bir çeşit kıymalı yufka. 4) Dahil- dahili- Tersi zahmet,sıkıntı. 5) İlaçla sağlanan derin uyku durumu. 6) Kimyada Amerikyum'un simgesi- Bir mikroskop camı. 7) Pasifik Okyanusunda bir ada. 8) Ayın çevresinde oluşan ışık çemberi, ayla- İsim. 9) Çin'de bir ırmak. 10) Rast getirememe, tutturamama- Kaba bir ünlem. 11) Tersi tiyatro oyunu. 12) Giyimi düzgün olmayan.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

...Yankılar...Tahran-Washington...buhranı...BM Güvenlik Konseyi...Çözüm için girişimler...

Rusya, ABD'nin İran'a müdahale edeceğini öne sürüyor

TAHRAN

Tahran'daki ABD Elçiliği baskınının, ABD-İran ilişkileri çerçevesinden çıkarak uluslararası boyutlar kazanmasıyla çeşitli ülkeler konu hakkında yeni tutumlarını açıklıyor. Dünkü açıklamalarda en fazla Sovyetler Birliği'nin tutumu dikkat çekti.

SOVYETLER BİRLİĞİ

İran'ın Moskova'daki Temsilcisi Muhammed Fikri, Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko ile bir görüşme yaptıktan sonra şu açıklamayı yaptı: "Biz ABD emperyalizmine karşı mücadelede Sovyetler Birliği'nin askeri yardımını istemiyoruz. Ancak moral yardımını istiyoruz."

İran sorununun BM'de tartışılmasına da karşı çıkan Fikri'nin Gromiko ile yaptığı görüşme Sovyet basınında geniş olarak yer aldı.

Resmi TASS Ajansı, Sovyetler Birliği'nin İran devrimini desteklediğini belirterek, ABD'nin Orta Doğuya geniş çaplı bir müdahaleye girişeceğini ileri sürdü.

Sovyetler Birliği Komünist Partisinin yayın organı "Pravda" gazetesinde yayınlanan makaleye göre de, ABD bölgeye silah yığarak silahlı bir saldırıya hazırlanıyor.

Pravda, ABD'nin bu saldırı planının NATO toplantılarında ele alındığını da iddialarına ekleyerek, Türkiye'den Pakistan'a kadar uzanan bölge içinde ABD'nin askeri hazırlıklar yaptığını öne sürdü.

Öte yandan, İran'daki Sovyet yanlısı Tudeh Partisinin Başkanı Kianuri, Fransız "Le Matin" gazetesine verdiği bir demeçte, Partisinin Başkanlık seçimlerinde Homeyni'nin oğlu Ahmet Homeyni'yi destekleyeceğini açıkladı. "Ayetullah Homeyni'nin mücadelesi ile başa baş gidiyoruz" diyen Kianuri, ABD emperyalizmine, siyonizme ve ekonomik baskılara karşı mücadele edeceklerini ileri sürdü. Kianuri, son olarak, "Jeo-stratejik durumu nedeniyle İran'ın bir ABD saldırısına uğrayamayacağını söyledi.

VİETNAM

Sovyetler Birliği'nin ilk başlardaki çekingen desteğinden, Doğu Almanya, Libya ve Arnavutluk'un açık tutumlarından sonra Vietnam yönetimi de ABD Elçiliği baskınının "Tarihsel gelişmeye uygun düştüğünü" açıkladı. Vietnam Komünist Partisinin yayın organı "Nhan Dang" ta yayınlanan bir yazıda, ABD emperyalizmi ve Şahın yanısıra Pol Pot ve Çin de eleştirildi.

LİBYA

"Libya Halk Genel Kongresi" ile "İran İslam Devrimi Komuta Konseyi"ni temsil eden bir heyet tarafından yayınlanan ortak bildiride, "ABD'nin İran İslam Cumhuriyetine karşı girişebileceği her türden saldırının doğrudan doğruya Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesine yöneltilmiş bir askeri saldırı olarak değerlendirileceği" açıklandı.

IRAK

Irak Dışişleri Bakanlığının bir sözcüsü, Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinin basılmasını eleştirdi ve Washington yönetiminin yönelttiği askeri tehditlerin Orta Doğu halkları için bir tehlike olduğunu açıkladı.

Diplomatik dokunulmazlığa saygı gösterilmesini isteyen Iraklı yetkili, ABD'nin tehditlerinden de endişe duyulduğunu belirtti.

ABD-İran bunalımına diplomatik ve barışçı bir çözüm bulunmasını talep eden Iraklı sözcü, İran'ın Irak'a karşı da saldırgan bir siyaset izlediğini ileri sürdü.

SOSYALİST ENTERNASYONAL

Sosyalist Enternasyonalin dönem Başkanı Willy Brandt, İran hükümetine yaptığı bir çağrıda, Tahran'daki ABD Elçiliğinde rehin tutulan diplomatların salıverilmesini istedi.

Brandt, Bonn'da yaptığı açıklamada, Şah rejimine karşı savaşmış insanların sağduyusuna inandığını belirterek, Sosyalist Enternasyonalin Pehlevi dönemindeki baskılara da karşı çıkmış olduğunu hatırlattı.

HOMEYNİ VE REHİNELER
Tahran'daki ABD Elçiliği işgali 25.gününe girdi. Homeyni, "İşgalci öğrencileri nasıl önleyebiliriz?" diye sorarken rehineler BM Güvenlik Konseyinin sonuçlarını bekliyorlar

Hâlâ çözüm bulunamıyor

İran sorunu BM'de hafta sonu ele alınacak

- *Homeyni:"ABD'nin İran'a saldırabileceğine inanmıyorum"*
- *Dışişleri Bakanı Sadr görevinden alındı yerine Radyo-TV Genel Müdürü Sadık Gotbzade getirildi*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tahran-Washington gerginliğine çözüm bulmak için gözler Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine çevrilmişken, ABD yönetimi içinde, İran'a müdahale tartışmaları sürüyor.

ABD'nin Hint Okyanusu ve Umman Denizindeki savaş gemisi sayısı 19'a Rusya'nın ise 15'e çıktı.

Ayetullah Homeyni BM'nin ABD'nin güdümünde olduğunu ileri sürerken, Dışişleri Bakanı Beni Sadr görevinden alındı, yerine Radyo-TV Genel Müdürü Sadık Gotbzade getirildi

İran'dan gelen haberlere göre ise, ülke içinde genel seferberlik gün geçtikçe yaygınlaştırılıyor.

* * *

New York'ta ilk toplantısını yapan BM Güvenlik Konseyi, İran-ABD krizini çözmek üzere cumartesi günü yeniden toplanmaya karar verdi. Cumartesi günü yapılacak olan oturuma İran'ın Dışişleri Bakanı Beni Sadr'ın da katılması bekleniyor.

Güvenlik Konyesi toplantısının ertelenmesinden sonra bir grup İranlı BM temsilcisi, hükümetin elçilik işgalini onaylamadığını, ancak halk istediği için işgalin desteklendiğini bildirdi.

İranlı dini lider Ayetullah Homeyni, ABD'nin İran'a karşı uyguladığı psikolojik ve ideolojik baskıdan yılmayacaklarını açıklayarak, "ABD'nin İran'a saldırabileceğine inanmıyorum" dedi.

Öte yandan Fransız "Le Monde" gazetesine bir demeç veren Ayetullah Homeyni, "BM'nin başından beri Amerikan etkinliği altında olduğunu" öne sürdü.

Le Monde'ye verdiği demeçte, ABD emperyalizminin ve Şahın zulmü üzerinde duran Homeyni, elçilik baskını konusunda şunları söyledi: "Ülkemizde bombalama olayları sürerken, vatandaşlarımız ölürken ve İslam dinine karşı eylemler devam ederken, bu genç insanları (Elçiliği işgal eden Müslüman öğrencileri) nasıl önleyebiliriz?" Homeyni, ayrıca, İran hükümetinin bu öğrenciler üzerinde çok az etkisi olduğunu sözlerine ekledi.

İran Petrol Bakanı Moinfar, ABD'nin İran'a saldırması halinde İran'ın petrol sahalarını bombalayacağını ileri sürdü.

Öte yandan, eski Başbakan Bazergan'ın partisi "Ulusal Cephe Partisi", İslami Anayasayı ve Homeyni'yi sert bir dille eleştirdi.

ABD'NİN ÇIKARLARI

Arap ve Avrupa ülkelerine İran'ın davasını anlatmak için geziye çıkan Muhammet Ali Hadi Cezayir'de yaptığı açıklamada ABD'nin Orta Doğu'daki tüm çıkarlarının tehlikeye girdiğini belirterek, "Eğer koşullarımızı kabul etmezse ABD bölgede çok şey kaybedecektir" dedi. Hadi bir askeri müdahaleden korkmadıklarını vurgulayarak, İran'ı İslam ülkelerinin desteklediğini ve bir müdahale durumunda ABD'nin kaybeden taraf olacağını kaydetti.

Hadi ayrıca son üç hafta içinde ABD'de 15 İranlı öğrencinin öldürüldüğünü ileri sürdü.

ABD CEPHESİNDE DURUM

ABD Başkanı Carter, dün danışmanlarıyla yaptığı bir toplantıdan çıkarken, rehinelerin salıverilmesiyle İran-ABD krizinin sona ermeyeceğini söyledi. Carter'ın bu açıklaması ABD çevrelerinde "Askeri müdahalenin gerekliliğini belirtmek amacıyla yapıldı" şeklinde yorumlandı. Ancak Beyaz Saray sözcüsü J.Powell, Carter'ın açıklaması konusunda şöyle konuştu:

"Başkan Carter, elçilik baskını olayının, İran ABD ilişkilerinde derin bir iz bırakacağını belirtmek istedi."

Bu arada Amerikan "Kitty Hawk" uçak gemisinin, beraberinde 5 savaş gemisiyle birlikte Hint Okyanusuna geldiği açıklandı. Böylece Hint Okyanusu ve Umman Denizi'ndeki ABD savaş gemilerinin sayısı 19'a yükseldi.

Rusya ise son bir hafta içinde bölgedeki savaş gemisi sayısını 12'den 15'e çıkardı

HANSEN'İN AÇIKLAMASI

Kişisel girişimleriyle rehinelerin kurtarılması yolunda İranlı yöneticilele görüşen ve bir süredir Tahran'da bulunan ABD Kongre üyesi George Hansen İran'dan ayrıldı. Hansen, Tahran'dan ayrılmadan önce verdiği demeçte ABD yönetimini yapılan tüm uyarılara rağmen devrik Şah Rıza Pehlevi'yi ülkede tutmakla suçladı. Beyaz Saray, Hansen'in girişimlerini onaylamadığını ifade ederek yeniden "kınadı."

TÜRKİYE, "NÜKLEER SİLAHLARIN YAYILMASININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ANLAŞMA"YI ONAYLADI

Anlaşma, nükleer silahlara sahip olmayan ülkelerin bu silahlara sahip olmalarını engelliyor

ANKARA (ÖZEL)

"Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesine İlişkin Anlaşma" nın Ecevit hükümeti tarafından onaylanmasıyla ilgili karar Resmi Gazetede yayınlandı. Sözkonusu anlaşma 1 Temmuz 1968 tarihinde, 40 devlet tarafından imzalanmış ve diğer devletlerin de imzasına açılmıştı. Anlaşma Türkiye açısından onay ve katılma belgelerini saklayıcı devletler ABD, İngiltere, İrlanda ve Sovyetler Birliği ile anlaşmayı imzalayan 40 devlete verilmesinden sonra yürürlüğe girecek.

Türkiye'nin, imzalanmasından 11 yıl sonra onayladığı anlaşma, nükleer silahlara sahip olmayan ülkelerin bundan sonra da bu silahlara sahip olmamak için taahhüt altına girmelerini öngörüyor. Buna göre, bu ülkeler, nükleer silahları başka devletlerden alamayacak veya kendi yapamayacak.

Anlaşma, taraf devletlerin barışçıl amaçlarla yaptıkları nükleer enerji alanındaki çalışmaları da "Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı" tarafından sıkı bir denetim altına tutulmasını öngörüyor.

YORUM

Ecevit'in son marifeti

Bu anlaşma, Sovyetler Birliği ve ABD'nin kendi nükleer tekellerini korumak amacıyla başka ülkelere davattığı bir anlaşmadır. İki süper devlet ne başkalarının kendilerini geçmesini istiyor ne de her ülkenin bu alanda bağımsız karar vermesinden hoşlanıyor. Amaçları, bir yandan ellerinde mevcut olan nükleer silahlarla etrafa gözdağı vermek, bir yandan da nükleer silah bulundurmayan ülkeleri koruyucu bir kisveye bürünmektir.

Ecevit hükümetinin tutumuna gelince. Bizce Ecevit'i böyle bir davranışa iten neden, Sovyetlere karşı teslimiyetçi oluşu ve izlediği denge siyasetidir. Ecevit mantığı her zamanki gibi kurtla kuzuyu aynı kaba koyuyor. Üstelik, düşmanının ne durumda olduğuna bakmadan ilk önce kuzuyu silahsızlandırıyor.

Öte yandan, nükleer alanda barışçıl çalışmaların bile denetim altına sokulmasının kabulü de Türkiye'nin egemenliğinden büyük bir tavizdir. Nitekim bu nedenle Fransa ve Çin sözkonusu anlaşmayı imzalamamışlardır.

"Renmin Ribao"

"Mao tanrı değil, bizim gibi bir insandı"

PEKİN (THA)

Çin Komünist Partisi organı "Renmin Ribao" gazetesi dünkü sayısında, 1976'da ölen Parti Başkanı Mao Zedung için "Mao tanrı değil, bizim gibi bir insandı" dedi.

Yazıda yüz milyonlarca kişilik Çin toplumuna önderlik ederek ışık tutan Mao'nun düşüncelerinin, yalnızca Mao'ya değil aynı zamanda bütün Partiye ait olduğu belirtiliyor.

Partinin yüksek kademelerince onaylandıktan sonra yayınlandığı anlaşılan yazı, Mao'nun Çin'in gelişmesine yaptığı katkılardan övgüyle sözediyor. Ancak yazı, Mao'nun Çin'in tek dahi lideri olduğu görüşünün yanlış olduğuna dikkati çekiyor ve geçmişte parti yöneticilerinin bir kısmının, liderleri ilahlaştırmak eğiliminde bulunduklarını belirtiyor.

BAĞIMSIZLIĞININ 34.YILDÖNÜMÜNDE

29 Kasım 1943'te Yugoslavya Federatif Sosyalist Cumhuriyetinin temelini atan, AVNOJ'un 1942'deki 1. oturumunda Tito konuşuyor

Bağımsızlığına düşkün bir ülke: YUGOSLAVYA

- İkinci Dünya Savaşı sırasında Hitler faşistlerinin işgaline karşı mücadeleden yeni bir Yugoslavya doğdu
- Yugoslavya, bugün de ulusal bağımsızlığını korumak için halka dayanan savunmasını güçlendiriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

29 Kasım 1943, 36 yıl önce Kasımın 28'ini 29'una bağlayan gece Yugoslavya Anti-Faşist Halk Kurtuluş Konseyi (AVNOJ) tarihi bir karar aldı ve bugünkü Yugoslavya Federatif Sosyalist Cumhuriyetinin temelini attı. Yugoslav halkının Alman faşist işgalinden kurtulmak için yürüttükleri mücadelenin içinden yeni bir devlet doğdu. İşte Yugoslavya'nın ulusal günü, tarihindeki bu önemli dönüm noktasını simgelemektedir.

YUGOSLAV HALKININ KURTULUŞ MÜCADELESİ

Yugoslavya 6 Nisan 1941'de Alman faşistlerinin saldırısına uğradı ve işgal edildi. Yugoslav halkı, Hitler faşizminin bu saldırısı karşısında derhal mücadeleye girişti.

Bir anda bütün Yugoslavya'da işgalci güçlere karşı gerilla savaşı başladı. Mücadelenin başlarından itibaren Tito'nun önderliğindeki Partizanlar, bütün Yugoslav halkını birleştirmeye yöneldiler ve halkın desteğini kazandılar.

1941-1942 yılları boyunca, Partizan birlikleri düzenli askeri birliklere dönüştü ve 22 Aralık 1942'de Halk Kurtuluş Ordusu kuruldu.

1943 Kasımının 29'unda AVNOJ'un aldığı bir kararla geçici bir hükümet kuruldu. Böylece, Yugoslavya'nın eski krallık idaresine son veriliyor ve federatif ve demokratik bir ülke olması kararlaştırılıyordu.

Tito'nun önderliğindeki Partizanlar bütün ülkeyi çetin mücadeleler sonunda 1945'te kurtardılar

11 Kasım 1945'te yapılan parlamento seçimlerinde Tito'nun ve Halk Cephesinin büyük zaferinin ardından yeni meclis 29 Kasımda Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyetini ilan etti.

BAĞIMSIZLIĞINA DÜŞKÜN YUGOSLAV HALKI

Hitler'in çizmeleri altında ezilmeyi kabul etmeyen Yugoslav halkı bugün de ülkesini tehdit eden Brejnev'in çizmeleri altında ezilmemek için halka dayanan ulusal savunmasını güçlendiriyor ve dünya çapında en geniş barış cephesinin oluşmasına katkıda bulunuyor.

Ülkede yaşayan çeşitli milliyetlerden halkın birliğini güçlendiren federatif bir yönetimi benimseyen Yugoslavya, Bloksuzlar hareketinin kararlı bir savunucusudur. Yugoslavya, eşit olmayan ticarete ve emperyalist sömürüye dayanan eski ekonomik düzenin yerine uluslararası yeni bir ekonomik düzenin kurulması mücadelesini de aktif olarak desteklemektedir.

Brejnev'in istila tehdidi altındaki bir Avrupa'da Yugoslavya gibi bağımsızlığına düşkün bir ülkenin bulunması, dünya barışı ve devrimi açısından son derece önemli bir etkendir.

Bağımsızlığının 36. yıldönümünde Yugoslavya'da meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, bu yıl yapılması düşünülen kutlama törenlerinin masrafları deprem bölgesinin onarımına ayrıldı. Bu nedenle ulusal bayram törenleri yapılmayacak. Ancak, halkın yaralarını sarmak şüphesiz, bütün törenlerden daha da anlamlıdır.

29 Kasım 1945'te Mecliste, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyetini ilan ettiği tarihi oturumda Mareşal Josip Tito.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

Papa'nın ziyareti

Türkiye dün dünya çapında bir ziyaretçiye "Hoş geldin" dedi.

Hıristiyan dünyasının lideri Papa Jean Paul II. Polonya, İrlanda, ABD ve Meksika'dan sonra yapacağı beşinci ziyaret için ülkemizi seçti. 300'e yakın yabancı basın mensubunun bu tarihi ziyareti izlediği söyleniyor. İran'da 2 bin 500 yıllık bir imparatorluğun yıkıldığı günlerde, Tahran'da 400, 500 yabancı gazetecinin olayları izlediği hatırlanacak olursa, dünyanın Papa'ya ve Papa'nın ziyaretlerine verdiği önem kendiliğinden ortaya çıkıyor.

Dünya Papa'nın ziyaretine böyle önem verirken, ülkemizde bazılarını aldı bir telaş. Hıristiyanların lideri ziyaret için seçe seçe neden yüzde 98'i Müslüman olan ülkemizi seçti? Acaba bunun altında ne yatmaktadır? Batı ve Yunanistan, Kıbrıs sorununda ayağımıza çelme takmak için yeni bir Haçlı seferi mi düzenlemektedir? Papa'nın ziyareti, uyanan İslam dünyasına bir meydan okumak mıdır?

Papa'nın ziyaret etmek için seçtiği ülkelerin ortak bir özelliği var. Papa bugüne kadar huzurun, barışın hüküm sürdüğü ülkelere değil, İrlanda gibi, şiddet olaylarıyla sarsılan Polonya gibi toplumsal huzursuzluğun ve muhalefetin yüksek olduğu ülkelere gitmiştir. Yani dini değil siyasi bir seçim yapmıştır.

Görünüşe bakılırsa Papa, ülkemize dargın bulunan Katolik Kilisesiyle Ortodoks Kilisesini barıştırmak üzere gelmektedir. Ama herkes Papa'nın yalnızca bu amacı taşımadığını ve ziyaretin etkilerinin bu sınırlar içinde kalmayacağını görmektedir. Papa'nın Türkiye'yi seçmesi Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs arasındaki gerginlikle, Orto Doğudaki durumla da yakından ilgilidir. Papa, Batı dünyası ile Türkiye ve Yunanistan arasında bir köprü kurmaya çalışacak ve sorunların barışçı yoldan karşılıklı anlayışla çözülmesini savunacaktır. Tedhişe, cinayetlere karşı çıkacaktır.

İşte bu nedenle Papa'nın ziyareti yerlerinde rahat oturamayanları bir daha kımıldatmıştır. Papa'ya kendilerince "Hoş geldin" diyerek dünya çapında bu ziyarete bir katkı da bizden olsun dediler.

Abdi İpekçi cinayetinin sanığı Mehmet Ali Ağca, tutukevinden kaçtıktan sonra ilk ses verdiğinde, "Papa'yı öldüreceğini" ilan etti. Mesaj Mehmet Ali Ağca'ya mı aittir, yoksa onun adına başkaları mı yollamıştır, orası bilinmez. Ama Abdi İpekçi cinayetini tezgahlayanlar Papa'nın ziyaretinden tedirgindirler. Yeri gelmişken, Abdi İpekçi'nin terörün son bulmasını Türkiye, Yunanistan arasında dostluğu ve Kıbrıs sorununun barışçı yoldan çözülmesini savunurken, cinayet odaklarının hedefi haline geldiğini, bir kere daha hatırlamakta yarar var.

Kıbrıs'ta fetihciliği savunanlar, öküz altında buzağı arar gibi, Papa'nın ziyaretinde ülkemize İslam dünyasına, yönelik bir tehdit arıyorlar. Cinayeti, terörü tırmandıranlar, Türkiye'de huzursuzluğun sürmesini isteyenler, Papa'nın hayatına kastedecek kadar ileri gidiyorlar.

Dünyaya barış ve huzurun gelmesi, baskı ve sömürünün sona ermesi için mücadele eden Papa Jean Paul II beşinci ziyareti için Türkiye'yi seçmekle çok isabetli bir seçim yapmıştır.

Kâbe baskınını şimdi de "sol" eğilimli bir örgüt üstlendi

BEYRUT

Beyrut'ta yayınlanan "An Nahar" gazetesi geçtiğimiz günlerde Mekke'deki Mescid-Ül-Haram'ın işgal edilmesi olayının sorumluluğunu sol eğilimli bir örgütün üstlendiğini haber verdi.

Saldırıyı kendilerinin gerçekleştirdiğini söyleyen "Arap Yarımadası Halkının Birliği" adlı örgüt gazeteye bu konuda bir bildiri gönderdi.

"An Nahar" gazetesi sol eğilimli grubun, baskını, "ABD ve siyonizme karşı ulusal, ilerici ve İslami Arap devrimi yanlısı bir eylem" olarak nitelediğini kaydetti.

BASKININ ÖNDERİ HALÂ CAMİDE

Öte yandan Suudi Arabistan'da yayınlanan "El Cezire" gazetesi, baskını gerçekleştiren grubun liderinin hâlâ camide olduğunu ve güvenlik kuvvetleri tarafından kuşatıldığını belirtti.

Gazetenin haberine göre, camide hâlâ birkaç rehine ve işgalcilerin elinde biraz yiyecek ve cephane var.

Suriye'de "Müslüman Kardeşler" ile güvenlik kuvvetleri çatıştı

BEYRUT (THA)

Falanjist "Lübnan'ın Sesi" adlı radyonun bildirdiğine göre, Suriye'nin Halep kentinde "Müslüman Kardeşler" örgütü üyeleri ile güvenlik kuvvetleri arasındaki çarpışmalarda çok sayıda kişi öldü.

Radyonun haberine göre, "Müslüman Kardeşler" örgütü üyeleri Halep'in kenar semtlerinde 8 güvenlik görevlisini pusuya düşürerek öldürdüler. Bu saldırıya askerler karşılık verdi ve iki taraf arasında çarpışmalar meydana geldi.

Birleşik Arap Emirlikleri petrol üretimini azaltıyor

ABU DABİ (A.A)

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) en büyük ihracatçısı olan Birleşik Arap Emirlikleri, teknik nedenlerden dolayı petrol üretimini ocak ayından geçerli olmak üzere yüzde 5 oranında azaltacağını duyurdu.

Öte yandan, petrol üretimlerini kısmamaları yolunda ikna amacıyla üç Arap ülkesinde geziye çıkan ABD Maliye Bakanı Miller, Arap Emirliklerinden sonra Kuveyt'e gitti.

Hatırlanacağı üzere, Cezayir, Libya, Kuveyt ve Irak bir süre önce [illegible] bir açıklama yaparak, petrol dışsatımlarında bir azaltma yapabileceklerini duyurmuşlardı.

örse çekiç

Gülay Göktürk

İki bildirge

Garip bir rastlantı. İki bildirge de aynı gün geçti elimize. Bir tanesi, Maden-İş'in aralık ayında yapılacak Genel Kuruluna sunulmak üzere hazırladığı "Temel Politika ve Eylem Bildirgesi". Diğeri ise, Polonya'daki işçi muhalefeti hareketinin yayınladığı "İşçi Hakları Bildirgesi".

Maden-İş'in "Temel Politika ve Eylem Bildirgesi'nin giriş bölümünün birinci maddesinde, "Son günlerde kapitalist dünyanın içine düştüğü süregen bunalımın derinleştiğine" işaret edildikten sonra hemen ikinci maddede Sovyetler Birliği ve peyki ülkelerde bunun tam zıddı bir durum olduğu öne sürülerek şöyle deniyor: "Sosyalist ülkeler, sömürüsüz bir düzenin yarattığı olanaklar açısından tüm dünya işçilerine örnek olmaktadır."

Aşağıda, Maden-İş'in ve Polonya Muhalefet Hareketinin bildirgesinden bazı maddeleri yanyana sıralıyoruz.

POLONYA MUHALEFET HAREKETİNİN BİLDİRGESİNDEN

1) Ücretler fiyatlara göre belirlenmeli, fiyat artışları ile birlikte artırılmal[...].

2) Herk[...] yaşayabileceği bir asgari ücret ödenmelidir.

3) Aynı işi yapan işçiler aynı ücreti almalıdır.

4) Cumartesi tatilleri sağlanması, 40 saatlik çalışma haftası kabul edilmelidir.

5) Kadınların gece ve ağır işte çalıştırılması önlenmelidir.

6) İş kanununun grev hakkını yasaklayan 52. maddesi değiştirilmeli, grev hakkı yasalaşmalıdır.

7) İşçiler tarafından seçilen işçi temsilcilerinin işten çıkarılması yasal olarak önlenmelidir.

MADEN-İŞ'İN BİLDİRGESİNDEN:

1) Ücret istemleri, enflasyonun törpüleyici etkilerini aşan, satınalma gücünü ko[...]yup gelistir[...] [...]eyde olmalıdır.

2) Asgari ücretin saptanmasında çağın gereksinmeleri dikkate alınmalıdır.

3) Eşit işe eşit ücret ilkesi yaşama geçirilmelidir.

4) Haftalık yasal çalışma süresi 40 saate indirilmeli, hafta sonu iki gün tatil olmalıdır.

5) Gebe ve emzikli kadın işçiler hafif işlere verilmelidir.

6) Grev hakkıyla ilgili her türlü kısıtlama ve yasaklama kaldırılmalıdır.

7) İşyeri sendika temsilcilerinin işten çıkarılması kesinlikle yasaklanmalıdır.

Gördüğünüz gibi, sağ sütünda sıralananlar, Maden-İş'in deyimi ile, "Orta derecede gelişmiş kapitalist bir ülke olan ve emperyalizme bağımlı olması nedeniyle, ekonomik bunalımın burgacında çok daha acılı bir şekilde kıvranan" Türkiye'deki işçi sınıfının talepleri... Sol sütünda sıralananlar ise, yine Maden-İş'in deyimi ile, "Sömürüsüz bir düzenin yarattığı olanaklar açısından tüm dünya işçilerine örnek olan" Polonya'daki işçi sınıfının talepleri....

TKP, bu ülkelerden birine kapitalist, birine sosyalist diyor. [...] vargücüyle Türkiye'yi de Sosyalist dediği bu ülkelere benzetmeye, onlardan biri yapmaya çalışıyor. Ama bakıyorsunuz, işçi sınıfı için hiç bir şey değişmemiş. Düzen aynı düzen. İşçiler yine aynı talepler için mücadeleye devam ediyor.

O zaman bir kez daha görüyorsunuz ki, Bilenlerin derdi, düzenle değil, o düzenin başına kimin geçeceği ile ilgili.

YSE-İŞ Başkanı İsmet Acar:

"İşveren vekillerinin imza yetkisinin kaldırılması ücretlerin ödenmesini tehlikeye düşürüyor"

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu üyesi YSE İŞ Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar, Köyişleri Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit'e gönderdiği telgrafta, işveren vekillerinin imza yetkisinin alınması nedeniyle işçi ücretlerinin ödenememe tehlikesi ortaya çıktığını söyledi.

Acar, Bakana gönderdiği telgrafta, YSE Genel Müdürlüğü ve Toprak-İş kanı Genel Müdürlüğü işyerlerinde çalışan 40 bin civarında işçinin tek temsilcisi olduklarını belirterek, MİSK'e bağlı Köy YSE-İŞ Sendikasının bakanlıkta entrikalar çevirmeye çalıştığını ifade etti.

Acar, Köy YSE-İş Sendikasının işyerlerine telgraf çekerek işçi ücretlerinin ödenmemesini istemesi karşısında hayrete düştüklerini belirterek şöyle dedi:

"İşveren vekillerinin imza sirkülerinin ellerinden alınmış olması sonucu kasım ayı işçi ücretlerinin ödenememe tehlikesi sözkonusudur. Toplu iş sözleşmelerine göre işçi ücretlerinin geciktirilmeden ödenmesi konusunda teşkilata talimat vermeniz zorunlu hale gelmiştir.

"Bakanlığınızla işçiler arasında yapılacak ikili görüşmelerin yalnızca sendikamız ve bağlı olduğumuz Türk-İş ile yapılması halinde geçerli olabileceğini, yetkisiz kişi ve kuruluşlarla yapılacak görüşmelerin işçiyi bağlamayacağı hususunun bilinmesi gerekmektedir."

Türkiye Öğretmenler Bankasının Adana şubelerinde çalışanlar Bank-Sen'den ayrılarak TÖBANK-Sen'e geçti

ADANA (ÖZEL)

Türkiye Öğretmenler Bankasının Adana'daki şubelerinde çalışanlar Bank-Sen'den ayrılarak yeniden Töbank-Sen'e geçtiler. Banka personeli daha önce Töbank-Sen'den ayrılıp Bank-Sen'e geçmişlerdi.

Töbank'da çalışan personel Töbank-Sen' in hakların[ı] aramadığı, sorunlarıyla ilgilenmediği için karşılarına bir umut olarak parlak vaadlerle çıkan Banksen'e gittiklerini, ancak orada da aradıklarını bulamadıklarını söylediler. "Bu yüzden, Noter huzurunda Banksen'den ayrılarak Töbank-Sen'e geri döndük. Banka emekçileri olarak yeni bir arayış içindeyiz" dediler.

Bir yanda işveren baskıları, bir yanda DSM'ciler

EGO işçileri huzursuz

● İşkolu toplu iş sözleşmesi görüşmeleri EGO yönetiminin katı tutumundan dolayı sonuçlandırılamıyor

● DSM' ciler, EGO' da kargaşa yaratmak için EGO yönetiminin baskıcı tutumundan yararlanıyorlar

ANKARA (ÖZEL)

Genel-İş Sendikasıyla Ankara EGO işvereni arasında Elektrik ve Havagazı işçileri adına sürdürülen işkolu seviyesindeki toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinde bir anlaşmaya varılmadığı bildirildi. Eylül başından beri sürdürülmekte olan görüşmelerdeki anlaşmazlık, EGO işvereninin otobüs şubesinde imzalanan elektrik ve gaz şubesinde de uygulanmasını istemesinden doğuyor.

İŞÇİLERİN TALEPLERİ

İşçiler, otobüs şubesiyle imzalanan sözleşmenin çok düşük zamlar sağladığını söyleyerek, artan hayat pahalılığına ve enflasyona karşı uygun bir zam talebinde bulunuyorlar. Ayrıca 1950'lerden kalma makinelerle elektrik ve havagazı üreten işçiler, iş güvenliğinin olmamasından ve "iş riski" adıyla verilen ek ücretlerde çok fazla kesinti yapılmasından yakınıyorlar. İşçiler, emeklilik süresinin işin niteliğinden ötürü 20 yıl olmasını da istiyorlar.

Sözleşme görüşmelerinde bir süre önce işten atılan iki işçinin geri alınması için sendikanın öne sürdüğü talep de işverence kabul edilmiyor. İşçiler, bu arkadaşlarının haksız olarak atıldıklarını savunuyor ve geri alınmasını istiyorlar.

EGO yönetimi, iki yıl için 40'ar lira zam yapılabileceği, atılanların işe alınmayacağı ve iş koşullarının daha fazla düzeltilemeyeceğini öne sürüyor.

DSM'CİLER

EGO yönetiminin bu uzlaşmaz ve baskıcı tutumundan yaralanmak isteyen bir grup "DSM"ci ise EGO'da sık sık kargaşa çıkarmaya çalışmakta ve zamansız "eylemlerle" işyerinde baskıların artması için uygun zemin yaratmakt[adı]r. Genel-İş'in havagazı-elektrik şubesinde kendilerine DSM'ci diyen küçük bir grup, elde ettikleri bazı temsilcilikler vasıtasıyla zamansız, işçiye fayda getirmeyen eylemlere girişmektedirler. İşyerinde kavga çıkarmak için fırsat arayan bu kişiler, her fırsatta, EGO Genel Müdürü Ethem Özbakır'ı, müdür mühendis ve şefleri hedef alan hareketlere girişerek gerginliği artırmaya çalışmaktadırlar.

Son işten atılma olayı sırasında bu gruptan bazı kişiler Genel Müdürün konuşmasını engellemek isteyince kavga çıkmak üzereyken, güçlükle yatıştırılmıştır.

SENDİKANIN TUTUMU

İşyerinde etkinlik kurmak isteyen DSM'ci gruba karşı, uzun süre açık, berrak bir tutum almayan Genel-İş Sendikası son dönemlerde, bu konuda bazı uyarılarda bulunmaya "itidal" çağrıları yapmaya başlaması dikkati çekiyor.

Daha önce, DSM'ci grubun giriştiği yersiz eylemlere göz yuman ve onlarla uzlaşan Genel-İş yöneticileri, son olarak dağıttıkları dergilerinde, üyelerini "fevri" hareketlere girişmemeleri" için uyarılarda bulunuyorlar.

İşçiler, sendika şube yöneticilerinin, bu kişilere karşı daha açık ve kesin bir tutum almasını ve şubeyi bu bir avuç maceracıya bırakmamasını istiyorlar. EGO işçileri ayrıca, DSM'ci grubun işçilerin tepkisini ve taleplerini kullanmaya çalıştığına işaret ederek, bu grubun faaliyetlerini önlemenin asıl yolunun, sendikanın işçinin sorunlarına bizzat ve daha etkin bir biçimde sahip çıkması olduğunu belirtiyorlar.

DÜNYA İŞÇİLERİNDEN...

İşçi muhalefeti, sendikal mücadeleyi yeni bir aşamaya sıçratmaya hazırlanıyor

Polonya'da "İşçi Hakları Bildirgesi" yayınlandı

■ Çekoslovakya' daki "Charta 77" ye benzeyen bildirgeyi 80' i aşkın işçi ve emekçi açık kimliklerini belirterek imzaladılar

■ Bildirgede işçi sınıfının acil taleplerl sıralanıyor ve en etkin mücadele yönteminin grev olduğu belirtiliyor

Andrej Bulc-Gdansk tersanesinde Elektro-tekniker.

Anna Walentinoviç Gdansk Tersanesinde bayan vinç operatörü

Alina Pienkovska çocuk eğitim görevlisi

Bogdan Boruseviç Robotnik gazetesi yayıncılarından

Polonya'daki yeraltında mücadele eden Işçi Hareketinin yayın orga[nı] "Robotnik" gazetesi 1970 Aralık Ayaklanmasının yıldönümünden birkaç hafta önce çıkan son sayısında bir "İşçi Hakları Bildirgesi" yayınladı. Açık adları ve adresleri belirtilen 80'i aşkın işçi ve emekçi tarafından imzalanan bu bildirge siyasi olarak Çekoslovakya'da "Charta 77" adı ile bilinen İnsan Hakları Bildirgesine benziyor ve mücadeleyi "meşru" bir temele sıçratmayı amaçlıyor. Ayrıca Polonya'da yayınlanan İşçi Hakları Bildirgesi İşçi Muhafeletinin oluşturmaya çalıştığı yeni bağımsız sendikalarının temel ilkelerini de ortaya koyuyor ve işçi sınıfının bu haklar için yürüteceği mücadelenin yöntemlerine dikkat çekerek "En etkin yöntemin 'Grev' olduğunu belirtiyor..

"Robotnik"in yayınladığı İşçi Hakları Bildirgesinin 10 bin adet basıldığı ve bütün Polonya'da, özellikle Katoviçe ve Gdansk gibi yoğun işçi bölgelerinde dağıtıldığı bildiriliyor.

İşçi sınıfının temel taleplerini içeren böyle bir bildirgenin yayınlanmasının Polonya'daki İşçi Hareketi için önemli bir aşama olduğu ve bu bildirge ile birlikte bütün ülkede muhalefetin Gierek rejimine karşı birleşmesini de hızlandıracağı belirtiliyor.

Öte yandan Polonya'nın içine düştüğü derin ekonomik kriz Polonya'da ve Batı basınında çeşitli tartışmalara yol açıyor. Artık Polonya'da Merkez Komitenin resmi belgeleri dahi ülkedeki ekonomik krizin varlığını ve acil bazı ihtiyaç maddelerindeki sıkıntıyı kabul ediyorlar. Gierek'in bu konuda halka yaptığı fedakarlık ve hamle çağrıları ise artan bir hoşnutsuzluk ve daha örgütlü bir muhalefet ile karşılaşıyor.

Aşağıda İşçi Hakları Bildirgesinde yer alan ilkeleri yayınlıyoruz:

TALEPLER

— Yurttaşların kendilerini ilgilendiren kararların alınmasına katılma hakları ellerinden alındığı için,

— Çalışanların en temel hakları olan sağlam bir işe haklı bir ücrete ve dinlenme hakkına sahip olmaları konusundaki hakları kısıtlandığı için,

— Sosyal eşitsizlikler ve haksızlıklar gittikçe derinleştiği için,

— Ülkemizde çalışanları koruyacak kuruluşlar bulunmadğı için (Bugünkü resmi sendikalar böyle kuruluşlar değildir)

— İşçilerin en temel hakkı olan grev hakkı yasaklandığı için,

— Yönetimin bütün hatalarının ve şimdiki krizin bütün sonuçları toplumun sırtına yüklendiği için,

Biz aşağıda isimleri bulunanlar çalışanların haklarını koruyan bir sistemin ve her şeyden önce bağımsız sendikaların kurulması için harekete geçmiş bulunuyoruz.

Bildirge 6 ana bölümden oluşuyor: 1- Ücretler, 2- Çalışma süresi, 3- İş güvenliği, 4- Prim sistemi 5- Vicdani zorlama ve 6- İş Kanunu. Bu bölümlerde özetle şu talepler savunuluyor.

ÜCRETLER

Ücretler ihtiyaç maddelerinin fiyatlarına göre belirlenmeli ve bunlardaki artışla birlikte artırılmalıdır, herkese yaşayabileceği bir asgari ücret ödenmeli, bu sınır uzmanlar tarafından saptanmalı, ücretler üretimdeki değişiklik ve düşmelerden dolayı düşürülmemeli, değişik iş kolunda aynı işi yapan işçiler aynı ücreti almalıdır.

ÇALIŞMA SÜRESİ

Fazla mesai zorunluluğu kaldırılmalı, mesai isteğe bağlı olmalı, maden ocaklarında pazar ve tatil günleri çalışılmamalıdır.

Cumartesi tatilleri garanti edilmeli 40 saatlik çalışma haftası kabul edilmelidir.

İŞ GÜVENLİĞİ

Fabrikalarda çalışma şartlarını işçi Sağlığı açısından denetleyen işletmeden bağımsız komiteler oluşturulmalı, bunlar fabrika kapatma yetkisine dahi sahip olmalıdır, iş kazasına uğrayan veya sağlığı bozulanlar sigortadan yararlanmalıdır. Meslek hastalıkları listesi yeniden düzenlenmeli kadınların gece ve agır işlerde çalışması önlenmelidir.

PRİM SİSTEMİ

Primler partiye bağlılığa veya kişinin görüşlerine göre belirlenmemeli, ödüllendirme primleri ve gerekçeleri herkese açıklanmalı, polis ve parti üyesi gibi yönetime bağlı grupların özel ödüllendirilmesine son verilmeli dir.

VİCDANİ ZORLAMA

Hiç kimse ahlak dışı işlere, yöneticilere İspiyonluk yapmaya, istenmeyen kişilere saldırmaya zorlanmamalıdır.

Hiç kimse düşük değerli mal üretmeye, sağlığına aykırı veya kazalı işler yapmaya zorlanmamalıdır.

İŞ KANUNU

1975'te yürürlüğe giren İş Kanunu büyük ölçüde değiştirilmeli, özellikle grev hakkını yasaklayan 52 madde değiştirilmeli, grev hakkı yasallaşmalıdır. İşçiler tarafından seçilen işçi temsilcilerinin işten çıkarılmaları yasal olarak önlenmelidir.

EN ETKİN YÖNTEM GREV

Bildirgede daha sonra "Bütün bu taleplerin gerçekleşmesi kendi gücümüze dayanarak mücadele etmemize bağlıdır" deniyor. Grevin en etkin mücadele yöntemi olduğu belirtiliyor. İşçiler kendi aralarındaki dayanışmayı artırmaya, mücadele grupları kurmaya ve mevcut sendikalar içinde çalışarak bu grupların güçlenmesini sağlamaya çağrılıyor. Bu grupların güçlendiği yerlerde Bağımsız Sendika Komitelerinin kurulması amaçlanıyor. Mücadelenin daha yaygın yürütülebilmesi ve işten çıkarıllanların korunması için bir dayanışma fonu oluşturulduğu da bildiriliyor.

BİLDİRGEYE İLK İMZA ATANLAR

Bildirgeye ilk imza atanlar arasında "Robotnik" gazetesi yayıncılarından Bogdan Boruseviç, Pomorza Bağımsız Sendika Komitesi üyeleri, Gdansk tersanesinden işçiler ve bazı teknik elemanlar, Katoviçe Bağımsız Sendika Komitesinin üyeleri, ayrıca Polonya'nın çeşitli şehirlerinden kadın ve erkek emekçileri ve maden işçileri bulunuyor.

Lastik-İş ETAP Makine Kalıp Sanayisinde ek protokolla 1150 lira zam aldı

İZMİR (THA)

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası Etap Makina Kalıp Sanayisinde geçen yıl imzaladığı toplu iş sözleşmesine ek olarak yaptığı protokolle işçilerin aylık ücretlerine 1150 şer lira zam sağladı.

Lastik-İş İzmir Şube Başkanı Nail Karakaş yaşamın çekilmez hale gelmesi karşısında ek protokolle yeni zam talep etmek zorunda kaldıklarını söyledi ve işçilerin ekonomik olarak biraz rahata kavuştuklarını belirtti.

Sivas Emniyet Müdürü Burhan Özdemir:

"Halkın yardımı olmadan anarşi önlenemez"

● Anarşinin önlenmesi için AP ve CHP' nin asgari müştereklerde birleşmesi şart

● Dış güçler tarafından yönlendirilen teröristler bir avuçtur

SİVAS EMNİYET MÜDÜRÜ BURHAN ÖZDEMİR

SEYİT ARI (SİVAS)

Sivas Emniyet Müdürü Burhan Özdemir, günümüzde anarşinin, sivrilmiş kişileri hedef seçtiğini ve vur-kaç taktiği izlediğini belirterek, anarşinin önlenmesi için sadece polisiye tedbirlerin yeterli olmadığını, bunun için bütün halkın eğitilmesi, bilinçlendirilmesi, anarşinin önlenmesi için güvenlik görevlilerine yardım etmesi gerektiğini belirtti.

Sivas'ın asayiş yönünden Türkiye'nin en sakin yerlerinden biri olduğunu, bir-iki pankart asma ve bombalama olayından başka, görev yaptığı bir yıllık süre içinde siyasal amaçlı hiç bir ölüm olayının meydana gelmediğini de açıklayan Sivas Emniyet Müdürü Özdemir, anarşik olaylarda genellikle 15-22 yaşları arasındaki gençlerin kullanıldığını söyledi.

Burhan Özdemir, ister sağ, ister sol görünüm altında olsun, anarşiyi körükleyenlerin bir avuç olduklarını ve teröristlerin arkasında ABD ve Rusya gibi süper güçlerin olduğunu belirtti. Özdemir sözlerine şöyle devam etti:

"Şu parti veya bu parti hükümet olursa anarşi önlenir diye bir kayıt yok. Anarşiyi önlemek için tüm siyasi partilere görev düşüyor. En büyük görev de AP ve CHP'nin. Bu iki büyük partinin asgari müştereklerde birleşmesi şart."

Eğitim noksanlığı geçim derdi ve zor şartlar altında günde 12 saat görev yapan polisin hatalı uygulamalarda bulunduğuna da dikkat çeken Özdemir, "Polisin yanlı hareket etmemesi, taraf tutmaması, halkla polisin birbirini sayması sevmesi lazım. Vatandaş karakollara rahatça girip çıkmalı, derdini anlatmalıdır" dedi.

Ankara İTİA İstatistik ve Temel Bilimler Fakültesinde yeniden kayıt açıldı

ANKARA (AA)

Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı İstatistik ve Temel Bilimler Fakültesinde kesin kayıtlar sonunda kontenjanlar dolmadığı için yeniden kayıt açıldı.

Ankara İTİA Başkanlığından yapılan açıklamaya göre İstatistik ve Temel Bilimler Fakültesinde daha önce ön kayıt yaptıran adaylardan 439.297 ya da daha yüksek fen puanı alanlar kesin kayıt yaptırabilecekler.

Ankara İTİA İstatistik ve Temel Bilimler Fakültesinde kesin kayıtlar 7 Aralık Cuma günü sona erecek.

Kayseri' de komandolar bir kahvehaneyi kurşun yağmuruna tuttu: 6 kişi öldü 5 kişi yaralandı

İstanbul'da ve Manisa'daki kahvehane tarama eylemlerinde de 3 kişi öldü, 5 kişi yaralandı

KAYSERİ (ÖZEL) Kayseri Fevzi Çakmak Mahallesi Fuzuli Caddesinde bulunan Çalışkanlar kıraathanesi dün akşam üç faşist tarafından kurşunlandı. Olayda 6 kişi öldü, 3'ü ağır olmak üzere 5 kişi de yaralandı.

Genellikle yurtsever ve demokrat yurttaşların gidip geldiği Çalışkanlar kıraathanesine dün gece saat 18.55 sıralarında Anadol marka otomobille gelen 3 faşistten ikisi arabadan indi. İki komandodan birisi kahveye girdi diğeri ise kahvenin dışından silahlarını ateşledi. Komandoların dışardan ve içerden kahvehaneyi kurşun yağmuruna tutması üzerine altı yurttaşımız hayatlarını kaybetti. 3'ü ağır olmak üzere 5 yurttaşımız da çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Mustafa Erdoğan, Mustafa Özbaş, Hacı Büyükelbaşı, Mehmet Söylemez, Sadullah Yılmaz ve soyadı belirlenemeyen Mustafa adlı yurttaşlar öldü.

Refik Albayrak, Ahmet Erdoğan ve soyadı belirlenemeyen Mustafa adlı yurttaşlar öldü.

Refik Albayrak, Ahmet Erdoğan ve soyadı belirlenemeyen Ercan adlı yurttaşlar ağır, Asım Aslan, İbrahim Sapçı, Erhan Yıldırım ve Sami Cırdı adlı yurttaşlar da hafif şekilde yaralandılar. Yaralılar Kayseri Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Saldırgan komandolar olaydan sonra geldikleri plakası belirlenemeyen Anadol marka otoyla kaçtılar.

Olay yerinde 31 adet boş mermi kovanı bulundu.

Emniyet yetkilileri olayla ilgili soruşturmaya başlandığını bildirdiler.

İstanbul'da

İstanbul'un Hasköy semtindeki Kalaycıbahçe Caddesi üzerindeki bir kahvehaneden çıkmakta olanların üzerine, önceki akşam açılan ateşle ağır yaralanan Kubilay Yeşilkaya isimli Hasköy Lisesi öğrencisi hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

Saldırıda ağır yaralanarak Şişli Çocuk Hastanesinde tedavi altına alınan Enver Er de önceki gece kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak öldü.

Erenköy Küçükbakkalköy'de dün akşam saat 19.30 sıralarında silahlı iki kişinin saldırısına uğrayan Ahmet Kutsi Tacer İlkokulu öğretmenlerinden Töb-Der üyesi Mehmet Şahin 4 kurşunun da ayağına isabet etmesi sonucu yaralandı.

Saldırganlar olaydan sonra kaçtılar.

Manisa'da

Manisa'nın Alaşehir ilçesinde önceki akşam kimlikleri belirlenemeyen kişilerin bir kahvehaneye yaptıkları baskın sonucu bir kişi öldü, beş kişi de ağır yaralandı.

Şahsinan Mahallesinde önceki akşam meydana gelen saldırı sırasında kahvede bulunanlardan Halit Koca hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Alaşehir Devlet Hastanesine kaldırılan diğer yaralıların durumlarının ise ağır olduğu belirtildi.

Urfa'da dün de 1 kişi öldürüldü

Urfa'da bir süredir öldürme olayları sürüyor. Önceki gün öldürülen 2 kişiden sonra, dün de 1 kişi hayatını kaybetti.

Dün öğleden sonra Urfa Lisesi öğrencisi Ahmet Şenocak okulun koridorunda gezmekte iken 3 kişi tarafından okuldan alınarak Banyosunu semtine götürüldü. Ahmet Şenocak orada tabanca ile vurularak öldürüldü.

Öldürme olayının daha önce evine dönerken vurulan MHP yanlısı Ahmet Gıyberli olayına misilleme olduğu bildirildi.

Urfa'da önceki gün de Şehitlik semtinde motosikletiyle gezen sağ görüşlü bir genç kimliği bilinmeyen kişilerce çeşitli yerlerinden yaralandı.

Eyyubi Mahallesi olaylarından sonra halk, polisin "öldürme olayında yer alanlar ortada dolaşırken kendilerine baskı uyguladıklarını" söyleyerek şikayet ediyor.

Eyyubi Mahallesinde kahve taranmış, olayda 4 kişi ölmüştü.

Antakya'da okullar ve eczaneler kapandı

Ayrıca Eczacı Muhittin Dönmez'in önceki gece işinden evine giderken öldürülmesi olayı üzerine Antakya'da geniş güvenlik önlemleri alındı. Bu arada ortadereceli okullarla Hatay Eğitim Enstitüsünde öğretime 3 Aralık Pazartesi gününe kadar ara verildi.

Öte yandan eczacı Muhittin Dönmez'in öldürülmesi olayından sanık olarak Nedim Kaymakçı adlı Antakya Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi suç aleti tabancayla birlikte yakalanarak gözaltına alındı. Olayı protesto eden Antakya'daki tüm eczacılar, nöbetçi eczaneler dışındaki eczaneleri bir gün süreyle açmadılar.

Adana'da Dev-Yolcular korsan gösteri yaptı

Sıkıyönetimce gözaltına alınan ve bu sırada ölen Adana Eğitim Enstitüsü son sınıf öğrencisi sol görüşlü Durdu Cancık'ın işkenceyle öldürüldüğünü söyleyen bir grup genç, dün saat 17.00 sıralarında protesto yürüyüşü yaptı. Bu sırada çıkan olaylarda ikisi polis biri er olmak üzere 4 kişi hafif şekilde yaralandı.

Adana'nın en işlek caddesi olan Küçüksaat meydanında toplanan gençler "Adana faşistlere mezar olacak", "Durdu yoldaş işkence ile katledildi", "İşkencecilerden hesap soralım" şeklinde sloganlar söyleyerek yürüyüşe geçtiler.

Bu sırada olay yerine gelen polis ve jandarma ile göstericiler arasında silahlı çatışma çıktı. Çatışma sırasında İsmet Mıdık, Hamdi Genç adlı polisle Turgay Dağdemir adlı bir kişi ve bir er hafif şekilde yaralandılar. Bu arada patlayıcı madde atılan Öğretmenler Bankası şubesine "Dev-Yol" yazılı bir pankart asıldı. Olaylardan sonra çok sayıda gösterici gözaltına alındı.

Bu arada Bursa'da Yeşilyayla, Ertuğrulgazi ve Ortabağlar semtlerinde çeşitli adam öldürme, yaralama ve patlayıcı madde atma olayına karıştıkları ileri sürülen Dev-Yol yanlısı 3 kişi yakalandı. 3 kişinin de arandığı açıklandı.

Güvenlik kuvvetleri bölgede geniş bir arama faaliyetine giriştiler

URFA'DA 49 APOCU YAKALANDI

URFA (ÖZEL) Urfa'da 49 Apocu yakalandı. Urfa ve ilçelerinde güvenlik görevlilerinin Apoculara karşı geniş bir arama faaliyetine giriştikleri bildiriliyor.

Urfanın Siverek ve Hilvan ilçelerinde 25 Kasım akşamı yapılan aramalarda yakalanan 49 Apocuyla ilgili soruşturma sürdürülüyor. Yetkililer soruşturmanın selameti açısından yakalananların kimliklerinin şimdilik saklı tutulduğunu belirtiyorlar.

Öte yandan Elazığ, Malatya, Bingöl ve Tunceli İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı da bir bildiri yayınlayarak bazı Apocuların yakalandığını açıkladı. Açıklamada şöyle denildi:

"Tunceli-Pülümür karayolunda çeşitli tarihlerde soygun yapanlardan yasadışı Ulusal Kurtuluş Ordusu örgütüne mensup Haydar Alpaslan ile Bingöl ili Kığı ilçesi Orman Bölge Şefliği mutemedini 26 Ekim 1979 günü silahla tehdit ederek soyanlardan, Ulusal Kurtuluş Ordusu örgütüne mensup Niyazi Timuçin ve Hakkı Erdoğan isimli şahıslar yakalanarak tutuklanmışlardır."

URFA'DA 10 KİŞİ GÖZALTINDA

Urfa ve çevresinde çeşitli silahlı saldırı ve adam öldürme suçlarının failleri olduğu öne sürülen 10 kişi, güvenlik kuvvetlerince yakalanarak sıkıyönetim makamlarına teslim edildiler. Sanıkların gizli örgüt kurmak ve bölücü faaliyet göstermek suçlarından da aranmakta olduklarını belirten Urfa Valisi Erol Tuncer, yakalanan 10 kişinin güvenlik kuvvetlerinin iki gün üstüste yaptıkları baskınlar sonucu ele geçirildiklerini söyledi.

Gözaltına alınanların; İlhan Bayram, Halil Çiçek, Hanefi Çiçek, Ahmet Hamak, Mithat Çiçek, Mehmet Otuk, Hadi Bayram, Mehmet İdi, Cevher Çıkay ve Salih Kubat olduğu öğrenildi.

YORUM

SBF'de öğrenim özgürlüğü sağlanmalı

Geçtiğimiz hafta Siyasal Bilgiler Fakültesi zor günler yaşadı. Öğrenim ve can güvenliğine yönelik kışkırtmalar 2000 öğrencinin geleceğini ciddi bir şekilde etkiliyor.

Öğrenimi engelleyen tehditlerin kaynağı; MHP'lilerin okula gelerek çeşitli kışkırtmalara girmesi, buna karşılık İGD'nin kuyruğundaki çeşitli grupların başıbozuk eylemlerle onlara çanak tutmalarıdır.

Bu grupların eylemlerine yön veren tahliller şunlardır:

1— Gençlik yeni bir MC ile karşı karşıyadır.

2— Okullar MHP'nin işgal tehlikesi altındadır. Tertip ve kışkırtmalarla öğrenimi engelleyecektir. Öyle ise okul kapıları tutulmalı, kendi kafasına inancına uymayanlara karşı büyük savaş başlatılmalı, her ne pahasına olursa olsun okullara alınmamalıdır.

Şimdi bu değerlendirmeleri tek tek ele alalım. Gerçekten gençlik yeni bir MC ile mi karşı karşıya, gelişmenin yönü nedir? Son yıllar Türkiye halkının MHP'yi giderek bir terör e cinayet odağı olarak açığa çıkardığı ve tecrit ettiği bir gelişme yaşadı. MC'lerin zorbalık politikası halkın mücadelesi ile iflas etti. MHP'yi himaye eden AP, 77 seçimlerinde halkın büyük çoğunluğu tarafından mahkum edildi. Son seçimler ise halkın her türlü zorbalığa karşı nefretinin büyüdüğünü birlik ve barış isteğinin geliştiğini gösteriyor. Şimdi AP hükümetinin önünde iki yol vardır: Ya MHP ile birleşip zorbalık yolunu seçecek ya da halkın birlik ve barış isteğini arkasına alıp zorbaların üzerine yürüyecektir. Halkın zorbalığa ve teröre karşı oyları ile başa geçen AP'nin MHP'yi himaye etmesi kendisi için bir intihar olacaktır. Nitekim hükümetin oluşturulmasında Türün, Elverdi gibi MHP yanlılarının dışta bırakılması genç ve ılımlı olanlara ağırlık verilmesi MHP'yi kuşkulandırmaya yetmiştir. MHP yanlısı gazete ve kalemler Demirel'i solculara şirin gözükecek bir hükümet kurmakla suçlamışlardır. Köşelerinden Nazlı Ilıcak'a artık "milliyetçi gençleri" korumadığı için çatmaktadırlar. MHP'nin 'hesap sorma' hükümeti çağrıları ve intikam histerileri AP'den pek iltifat görmemektedir.

İkinci iddia, okulların MHP işgali tehlikesi ile karşı karşıya olduğu yolundadır. MHP'li komandolar MC dönemlerinde hükümet ve polis desteği ile okulları işgal etme yolunu tuttular. Gençliğin gücünün maceracı politikalarla heder edildiği bazı okullarda işgaller gerçekleştirdiler. SBF ve ODTÜ öğrencileri MHP'nin tertiplerini boşa çıkarmada başarılı mücadeleler verdiler. İşgal ve zorbalık siyaseti MHP'nin gençlik içinde zaten çok zayıf olan tabanlarını kaybetmelerine ve bir avuç eli silahlı zorba olarak gençliğin dışına atılmalarına yol açmıştır. Bu gün arkalarında böyle bir MC desteği bulabilmeleri zayıf bir ihtimaldir. Daha da önemlisi gençliğin ezici çoğunluğu öğrenimin sürmesinden yanadır. Ve zorbalığa karşıdır. Okul yönetimleri okulların açık tutulması ve öğrenimin huzur içinde sürmesinden yanadır. Gençliğin dışına atılmış desteksiz bir avuç zorba, öğrenimi kime dayanarak engelleyecektir? MHP'nin kışkırtmaları hangi hesap üzerine kurulmuştur?

Burada akla hemen İGD ve kuyruğundaki gruplar geliyor. Bunlar hayali bir MHP işgali tehlikesi ve karanlık tablolar çizerek ortaya çıkacaklar "haydi savaşa! ya biz, ya onlar" diye okulların kapılarını tutacaklar, öğretim üyeleri, kamuoyu ve güvenlik kuvvetlerini karşıya almak için elden gelen herşey yapılacaktır. İşte MHP'nin pususuna yattığı tam da budur.

Nitekim SBF'de geçen hafta meydana gelen olaylar bunu doğrulamaktadır. SBF'de kayıtlı olan MHP yanlıları bir avuçtur. Tükürsen boğulacaklar. Sen öğrenimi engelleyebileceklerinden, okulları kapattırabileceklerinden söz ediyorsun. Bunlar gelirse öğrenime izin vermem diyorsun...

Geçen hafta çeşitli grupların yaptıkları ele alınırsa gerçekte kimin güçlendirildiği açıkça ortadadır. Sıralayalım;

** Okulun kapılarının tutulması ve derslerde öğretim üyelerine kaba müdahale ve hakaretler*

** Forum Dergisi'nde yazdığı MHP, İGD'ye karşı yazılarıyla dikkat çeken Prof. Aydın Yalçın'a hakaret edilmesi*

** Öğrencilerle konuşmaya gelen Dekanın bir grup tarafından yuhalanması*

** Koridorlarda barikat kurularak öğrencilerin güvenlik kuvvetleriyle karşı karşıya getirilmesine elverişli bir ortamın hazırlanması*

** Sınıflara dışardan müdahale edilerek öğrencilerin sınıflardan boşaltılmaya çalışılması ve kışkırtmalara karşı çıkan DGB'li gençlerin üzerine yürünmesi ve dersin devamını talep eden öğretim üyelerinin sınıfı terk etmek zorunda bırakılmaları.*

Bütün bu yapılanların devrimcilikle ilgisi var mıdır? Bu tutum, ikibin SBF öğrencisinin öğrenim hakkını engellemiş, okul idaresi ve öğretim üyeleriyle karşı karşıya getirmiş, sadece MHP'li kışkırtıcıları sevindirmiştir. Bir yandan "yeni bir MC kuruldu nasıl olsa okulu kapattıracak" gibi teslimiyetçi öneriler getiriyorsun, diğer yandan sözde en keskin, en olmayacak taleplerle ortaya çıkıp, herkesi karşına alıyorsun. Aklını başına alman gerekmez mi?

Fakülte Yönetim Kurulunun borçlu geçen öğrencilerle ilgili kararını eleştiriyoruz. Bu tür tedbirler artırılabilir. Ancak neyi çözer? İhtiyaç, fikirlerin, grupların baskısından uzak, özgürce ortaya koyulabildiği demokratik bir ortamın yaratılmasıdır. Zorbalığı engelleyecek olan da budur.

Biz, öğrencisi, öğretim üyesi ile SBF'nin zorbaları alt edeceğine inanıyoruz. Önerdiğimiz ve başarıya ulaşacak siyasetler bunlardır:

1— Okul kapılarının tutulmasına, karşı çıkmak ve MHP'nin tertiplerini boşa çıkartmak. Herkese öğrenim hakkı.

2— Öğrenimin sürmesinden yana olan herkesle birleşmek, okul yönetimi ve öğretim üyeleriyle dayanışma.

3— AP hükümetinin okullara yönelik tutumunun dikkatle izlenmesi.

Akıncılar Derneği Başkanı: "Genel Merkezimiz bir günde sebepsiz yere üç defa arandı"

ANKARA (ÖZEL) Akıncılar Derneğinin bir günde sebepsiz yere üç defa arandığı ve Akıncılarla ilgili olmayan bir bildiriden dolayı da iki kişinin tutuklandığı açıklandı.

Dernek Başkanı Mehmet Güney imzasıyla yapılan açıklamada CHP iktidarı döneminde bile bir günde üç arama yapılmadığı belirtilerek, "Bu hükümet masum asker ve polisleri öldüren anarşi çeteleriyle uğraşma vaadı yaparken, Akıncıları da canilerle bir tutması, tetik çeken elle tesbih çeken ele aynı cezayı uygun görmesi demek değil midir?" denildi.

Müslümanlara yapılan hiç bir zulmün ve baskının karşılıksız kalmayacağını söyleyen Güney sözlerini, "Her kim olursa olsun Müslümanlara yaptıklarının hesabını bir bir verecektir. Bir gün korkma sırası korkutanlara gelecektir" diyerek bitirdi.

Komandolar askeri yurtta yeni gelen öğrencilere baskı yapıyor

İSTANBUL Üniversite ve yüksek okullarda okuyan askeri öğrencilerin kaldığı Sultanahmet'te bulunan Fakülte ve Yüksek okullar Askeri öğrenci yurdunda komandolar öğrencilere saldırdı.

Geçen hafta yüksek okul ve üniversitelere yeni kaydolan askeri öğrencilerin bir bölümü, yurdun dışında bazı komandolara selam vermeyince, kendilerine selam verilmeyen komandolar bunu bahane ederek öğrencilere saldırı planladılar.

Olay günü saat 20.00'ye doğru yurttaki öğrenci gazinosunda kümelenen komandolar, gazinoda bulunan yeni öğrencilere önce sözlü sataşmada bulundular. Bu arada öğrencilerin çoğunluğunun banyoya gitmesi üzerine, komandolar gazinoda kalan bir bölüm öğrenciye gazinodaki şişeleri kırarak, sandalye ve palaskalarıyla saldırıya geçtiler. Saldırı sırasında komandolardan biri olayın farkedilmemesi için nöbetçi subayını oyaladı. O sırada nöbetçi öğrencilik görevini yapan komando da saldırıya katıldı.

Saldırının başını yurtta bulunan 10 komandonun çektiği ve bu komandoların halen okumakta olan ve yurtta eskiden beri kalan kişiler olduğu bildirildi.

Bu komandolardan 4'ü Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde, 1'i Çapa Tıp Fakültesinde, 2'si Yıldız İDMMA'da, 2'si de İTÜ'de öğrenci.

Olaydan sonra yurt komutanı öğrencilere hitaben yaptığı konuşmada olaydan tüm öğrencileri sorumlu tuttu ve öğrencileri yurttan atmakla tehdit etti.

Saldırıya maruz kalan öğrenciler komutanlığın saldırganlarla birlikte saldırıya uğrayan öğrencileri de cezalandırmasını üzüntüyle karşıladılar.

açıkça DOĞAN YURDAKUL

Hassasiyet!..

Oteden beri askeri cezaevlerine karşı bilinen bir "hassasiyet" vardır.

Askeri cezaevlerindeki uygulamaların, özellikle askeri cezaevlerindeki görevlilerin basın tarafından konu edilmesi üzerinde hassasiyetle durulur.

Bu konularda haber yazmak, fikir beyan etmek, uyarı veya eleştiri yapmak adeta yasaklanmış gibidir. Bu uyarılar hoşgörü ile karşılanıp, doğruluğu araştırılacak yerde, haber veya yorumu yazanın susturulmasına çalışma yoluna gidilir.

Başyazarımız Doğu Perinçek'in, Mamak Cezaevi ile ilgili yazısı nedeniyle sekiz gün gözaltında kaldığı hafızalarda henüz tazeliğini korumaktadır.

Perinçek o yazısında Mamak Cezaevinde şikayet konusu olan bazı davranışları ve uygulamaları anlatmıştı. Çeşitli koğuşlarda MHP'li katillerle, diğer tutukluların bir arada bulundurulmasının, tutukluların can güvenliği açısından taşıdığı sakıncaları belirterek eleştirmişti. Komandoların öteki tutuklulara saldırmasına göz yuman hatta teşvik eden cezaevi görevlilerinin bulunduğunu söylemiş, bu gibilere görev verilmemesini istemişti. 12 Mart döneminin Kemal Saldıraner ve Burhan Poturna gibi zorbalarının izinden gidenlere askeri cezaevlerinde hâlâ görev verilmesinin olayları yarattığını yazmıştı.

Ancak yazılanlar üzerinde "hassasiyetle" durulup araştırılacağı ve komandoları koruyanlar varsa bunların görevine son verileceği yerde, Doğu Perinçek'in yazısının üzerinde "hassasiyetle" durulmuş ve başyazarımız gözaltına alınmıştı.

Ağca'nın kaçırılması üzerine, o yazıda yazılanların gerçek olup olmadığının araştırılmasının önemi belki de şimdi daha iyi görülüyordur.

Mehmet Ali Ağca, Kartal-Maltepe Askeri Cezaevinden herhalde kuş olup uçmadı. Zamanında orada yatmış olanlar yazıp söylüyorlar. Onlar gibi ben de o garnizonun içinden herhangi bir tutuklunun yardım almadan elini kolunu sallayarak çıkamayacağını bilenlerdenim. Ve yine herkes Ağca'nın oradan MHP tarafından, onların devlet içindeki araçları tarafından kaçırıldığını biliyor.

Nitekim, olayla ilgili olarak bir yüzbaşı, bir asteğmen, bir assubay ve onbir er tutuklanmış bulunuyor. Olay iyice aydınlandığı zaman Ağca'yı kimlerin nasıl kaçırdığı da ortaya çıkacak.

Askeri cezaevlerinde MHP'li katillere yardım eden görevlilerin bulunduğu yazıldığı zaman, bunu yazana kızılacak yerde, yazılanın doğruluğu araştırılmış olsaydı, belki de Ağca'nın kaçırılması mümkün olmayacaktı.

Demek ki, eleştirene karşı "hassasiyet" gösterip, "vay sen bizim cezaevlerimize nasıl laf söylersin" diyecek yerde, eleştirinin doğru olup olmadığına hassasiyet göstermek gerek. Umarız bundan sonra öyle olur da, yeni Ağca olayları ile karşılaşılmaz.

Enerji Bakanı gazetecilere bilgi verilmesini yasakladı

SAMSUN (THA) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu, tüm teşkilatına gönderdiği bir genelgeyle gazetecilere teknik konularda bilgi verilmesini yasakladı.

Papa Jean Paul II, Esenboğa Havaalanında toprağı öperken görülüyor.

Papa II.Jean Paul, Korutürk ve Demirel'le görüştü

ANKARA (ÖZEL) Dünya Katoliklerinin Dini Lideri Papa II. Jean Paul üç günlük bir resmi ziyaret için dün Ankara'ya geldi. Havaalanında devlet başkanlarına uygulanan protokolle, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından karşılanan Papa'nın gelişi nedeniyle olağanüstü güvenlik önlemleri alındı.

Dün saat 12.47'de Esenboğa Havaalanına dayanan Papa, diz çökerek Türkiye ulusunun refah ve esenliği için dua etti ve yeri öptü.

Papa, resmi karşılama töreninden sonra helikopterle Ankara'daki Vatikan Büyükelçiliğine gitti. Cumhurbaşkanı Korutürk'e bir nezaket ziyareti yapan Papa II. Jean Paul, saat 16.00'da Anıtkabri ziyaret ederek 2 dakikalık saygı duruşunda bulundu. Papa Anıtkabir özel defterine halklar arasındaki birliği yüceltici şeyin, özgürlük aşkı olduğunu yazdı.

Başbakan Demirel'i de ziyaret eden Papa, Ankara'daki diplomatik misyon şeflerini kabul etti.

Cumhurbaşkanı Korutürk dün akşam Papa onuruna bir yemek verdi.

Papa 2. Jean Paul'un Türkiye'ye yaptığı ziyareti protesto eden 290 kişilik bir grup güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındı.

Bu arada Papa'nın gelişi ve ziyareti renkli canlı yayın olarak TRT tarafından Eurovisyon aracılığıyla bütün dünyaya ulastırıldı.

Papa bu sabah İstanbul'a geçerek, burada Ortodoks kilisesinin en büyük dini lideri Fener Patriği ile görüşecek. Ayrıca İstanbul'da bulunan diğer dini kuruluşların liderleri ile de görüşmeler yapacak.

Yarın İzmir'e gidecek olan Papa, İzmir'de Meryem Ana'nın bir süre yaşadığı belirtilen Efes'deki evi ziyaret edecek.

Papa'nın aynı gün tekrar özel uçağıyla Roma'ya döneceği bildirildi

Dergiler...Olaylar...Görüşler...Dergiler...Olaylar...

Birikim dergisine göre, Sovyetler Birliği TKP'deki bölünmede kararsız

Birikim dergisi, ağustos-eylül tarihli 54-55. sayısında TKP'de meydana gelen bölünmeyi ele alıyor. "TKP'de ayrılık: Hangi yandan 'ilerlemeli?" başlıklı yazıda TKP'nin iki kanadı arasındaki mücadelenin giderek şiddetlendiğine işaret ediliyor ve Sovyetlerin bu ayrılıkta bir kanadı şimdilik desteklemediği ileri sürülüyor. Birikim, TKP'nin Merkez ve İşçinin Sesi dergisi etrafında toplanan kanatlarının değişik akımlarla birlik kurmaya yöneldiklerine işaret ederek şunları söylüyor:

"Görülmektedir ki TKP Merkezi, ...TİP ve TSİP gibi SBKP çizgisine şimdiye kadar bir itirazda bulunmamış olan, tersine TKP'den bile daha sadık savunucu olduğunu göstermeye çalışan partilerle birlik kurmaya yönelmişken, İ.Sesi'nin tercih ettiği hareketler tam da bu özelliğe sahip değillerdir. Hatta bazıları SBKP'ye 'revizyonist' diyebilen onu 'şabloncu çizgi' önerdiği için eleştiren hareketlerdir. (Kurtuluş)...

"TKP içinde 'sol' bir muhalefet, 'aktif' bir kanat lanse eden İşçinin Sesi, bütün bu sayılan grupları TKP -veya kendi- etrafında birleştirmek istemektedir.

Birikim, "TKP, muhalefeti içinde barındıracak mıdır?" diye sorarak şu cevabı veriyor:

"Sanırız kendisine kalsa bir dakika bırakmaz. Ama acaba 'dünya devrimci merkezi' ne der buna?"

" 'İşçinin Sesi', 'Sovyetler Birliği'ne karşı en bağlı olanın kendileri olduğunu anlatmaktadır... 'Dünya işçi sınıfı' bu sadık 'sesi'nin TKP'den atılmasına göz yumar mı? Kanımızca SBKP, şu anda kendisine bağlı partiler içinde belli, açık bir çizginin izlenmesini önerecek, empoze edecek durumda olmadığı için yani bizzat kendisi kararsızlık içinde olduğu için, TKP'ye ve öteki bağlı partiler içinde doğan farklı çizgilerden birinin, bir kısmının tasfiye edilmesini isteyemez."

"Çünkü bizzat SBKP'nin kendisi, ciddi bir tavır belirleme noktasındadır. Dolayısıyla, şu anda İ.Sesi'nin mi, yoksa TKP Merkezinin mi SBKP'ye en sadık oldukları hakkında bir şey söylenemez...

"Sanırız, yakın bir gelecekte SBKP'nin tutumu netleşecek ve asıl o zaman özellikle Türkiye'de ve yalnızca TKP içinde değil, bütün 'anti-ÇKP' kesimde her şey yerli yerine oturacaktır."

"Edindiğimiz bilgilere göre TKP yanlısı örgütlenmeler içinde İşçinin Sesi taraftarları .. fazla yandaş bulamamışlar. Şimdilik TKP merkezi tartışılmaz biçimde daha güçlü.

"Ancak bu İ.Sesi çevresinin partiyi yitirdiği anlamına gelmiyor. Güçlü bir ihtimalle TKP içinde parti kaybedilmiştir. Ama sözkonusu çevrenin TKP dışındaki hayırhah gruplar üzerinde ve içinde önemli denilebilecek etkilenmeler yaptığı da ortada.

"İ.Sesi'nin TEP, Emeğin Birliği ve Kurtuluş gibi parti ve gruplar ...karşısında tek kozu TKP içinde oluşu dolayısıyla Sovyetler Birliği -SBKP kozuna daha yakın oluşudur. İ.Sesi'nin şimdilerde savunur olduğu 'sol' görüş ve tutumların daha ılımlılarını ileri süren sözkonusu grupların SBKP'ye karşı eleştirilerinin önemli bir öğesi de onun TKP'nin sağ çizgisine izin veriyor olmasıdır. SBKP son Afganistan ve Etyopya'daki 'devrim' leri desteklemekten de öte tavırlara girerek bu tür devrimleri pekala alkışlayıp, 'devrimci yöntem' saymaya hazır grupların sempatisini toplayabildi. Şimdi bir de İ.Sesi'nin temsil ettiği 'sol'culuğun TKP'de varolmasına izin verdiği görülürse daha doğrusu SBKP'ye bağlı TKP içinde, bu müthiş 'solcu' kanat ortaya çıkabiliyorsa, sözü edilen grup ve partilerde SBKP yanlılığı eğiliminin daha da güç kazanması kaçınılmazdır."

"Diyalektiğin sefaleti ya da 'Parti Bayrağı'nın Mao eleştirisi"

Birikim Dergisi aynı sayısında Parti Bayrağı adındaki Halkın Kurtuluşunun teorik organında çıkan Mao Zedung'a karşı yapılan eleştirilere değindiği yazıya bu başlığı koymuş. Parti Bayrağının, "Proletarya olmadan burjuvazi olmaz, burjuvazi olmadan proletarya olmaz" sözünden hareketle, Mao Zedung'un her zaman burjuvazinin var olacağını ve kapitalizmin sonsuza kadar yaşayacağını ileri sürdüğü yolundaki iddiasını ele alıyor. Parti Bayrağının iddia ettiği fikirleri ne Mao'nun ne de ÇKP'nin hiç bir zaman savunmadığını, tersine burjuva unsurların süreç içinde yokedilmesi gereğinin vurgulandığını söyleyerek "Mao'nun (ve Marx'ın ve Lenin'in) 'burjuvazi olmadan proletarya, proletarya olmadan burjuvazi olmaz' sözünden çıkardıkları sonuç, burjuvazinin ilelebet yaşaması değil, ikisinin ancak birlikte yokedilebilecekleri, proletarya yok edilmedikçe burjuvazinin gerçek anlamda yokolmayacağı, yüz defa yokedilse her seferinde daha güçlü olarak hortlayacağıdır" diyor. Birikim şöyle devam ediyor:

"Diyalektik düşünce, olayları ilişkileri içinde kavramayı, zıtlık ve çelişkileri birer ilişki olarak değerlendirmeyi gerektirir. .

"İlişkiler sistemi içinde varolan bazı çelişkiler, sistemin asli bir öğesi olan, sistem sürdükçe varolacak çelişkilerdir. Bundan dolayı bu çelişkiler, kendi içlerinde iki zıt dinamiği barındıran çelişkiler olarak görülmelidir, bunlar bir yandan sistemi parçalama, yırtma ilişkiyi koparma istidadını taşıyan birer istikrarsızlık unsuru ise, bir yandan da çelişkinin sürmesi, çelişkiyi doğuran ilişkiyi de sürekli yeniden üreten bir düzen unsurudur."

"Proleter eğer proleter ise, işi birilerinden alıyor ve emeğini ona satıyor demektir. O birilerinin' adı ister ne olursa olsun, (özel teşebbüs, devlet, 'komünist' parti üretim birimi görevlileri vb.) aralarında burjuva-proleter ilişkisi vardır. Kısa bir dönem için proleterler hakim olsalar bile, ilişkinin mantığı bir süre sonra işveren kesiminin tam hakimiyetini yeniden kurmasını gerektirir. Hem de iş ve ücret aldığı kaynakları darmadağın ederek, kendi kendini sefalete ve kaosa sürüklemiş olan işçi sınıfının tam ve kayıtsız desteğiyle. Rusya ve Çin'de bugün olana, İngiltere, İtalya ve Almanya'da 1920' lerin ABD'de 1930 ların büyük işçi mücadelelerinin ertesinde işçi sınıfının içine düştüğü pasifliğe bakmak yeter"

Birikim Dergisi daha sonra 'parti Bayrağı'nın 'diyalektiğin ilkeleri' dediği şeylere değiniyor ve peşinden şu görüşleri ortaya koyuyor:

"PB'ye göre olumsuzlamanın olumsuzlaması, 'mülksüzleştirenlerin mülksüzleştirilmesidir' ve Mao bu tarihsel zorunluluktan 'kurtulmak için ' bu yasayı reddediyor'. Boş laf bir yana bırakılırsa, söylenen nedir? Olumsuz (karşıt, düşman, kötü, mülksüzleştirici v.b.) bir unsur var, dolayısıyla yok edilmelidir. (olumsuzlanmalıdır). ...Anlatılan şeyin diyalektiğin olumsuzlamanın olumsuzlanması ilkesiyle ilgisi bile olmayan basit bir karşıtlık (antitez) mantığının alabildiğince metafizik bir örneği olduğu açıktır"

"Parti Bayrağı'na göre nitelik değişikliği aynı zamanda iki zıt arasındaki mücadelede bir tarafın ötekini yokedip çelişkiyi ortadan kaldırmasıdır... Örneğin Çarlığa karşı demokratik devrim yapılır; bu başarılınca bu kez burjuvazi yokedilir temizlenir; daha sonra sıra köylüleri imha etmeye gelir; sonra ulusal azınlıklar halledilir; bu da bitince parti içinde temizlik başlar; bütün hizipler temizlenince de proletaryanın bayrağı 'en yükseğe' çıkarılmış olur."

Birikim, daha sonra Parti Bayrağı'nın karşıtların birliğinden "belli bir uzlaşma, ittifak ve işbirliğini' anladığını ve bu nedenle Mao Zedung'u 'sınıf uzlaşmacısı' olarak nitelediğini söyleyerek şunları ekliyor:

"Zıtların birliği demek, birşeyin doğası içinde birbirine zıt ve dolayısıyla birbiriyle sürekli mücadele eden iki yanın bulunduğu demektir. Yani zıtların birliği ile çelişki aynı şeydir. Bu anlaşılmayınca zıtlık ve birlik birbirinden tamamen kopuk iki zıt kavram gibi değerlendirilir."

"Çuval dolusu laf içinde anlatılmak istenen şey şu basit önermeden ibarettir: Düşmanlarımızı temizlemek Marksizmdir, icabında bu işi daha rahat yapabilmek için bazı düşmanlarla anlaşıp işbirliği yaparız, ama nihai hedef onları da temizlemektir. O kadar. Bu anlayışta eşyanın ikili tabiatının, çelişkinin, birliğin özünde zıtlık, zıtlığın özünde birlik olduğunun, proletaryanın süreç içinde dönüşümünün, proleterliğin özündeki çelişkinin olumsuzlanmasının vb. yeri yoktur. İlişki ve çelişki yoktur. Biz ve düşmanlarımız vardır. Dönüşüm yoktur iki öğeden birinin varlığı ya da imhası vardır. Diyalektik yoktur, metafizik bile denemeyecek bir mantık vardır."

Birikim dergisi, eleştirisine son verirken şunları söylüyor:

"Şuna inanıyoruz ki, PB, Mao ve Stalin arasındaki tartışma götürmeyen teori ve pratik farkını doğru olarak kavramış, bunu yapmakla Sosyalist Harekete istemeden çok büyük bir hizmette bulunmuş ve kendi tavrını açıkça ayırım çizgisinin yanlış tarafından yana koymuştur. Bu ayırımın yapılabilmiş olması bile, bizi bugün Mao'nun devrimci teori ve pratiğe tarihi katkılarını daha bir-iki yıl öncesine oranla çok daha sağlıklı bir şekilde değerlendirebilme ve gerekirse eleştirebilme imkanı vermektedir."

SOSYALİST İKTİDAR:
Televizyon 'Sosyalist' partilere yaramadı

Sosyalist İktidar dergisi kasım tarihli 2. sayısında 14 Ekim seçimlerini ele alıyor. 14 Ekim seçimlerinin 'Türkiye kapitalizmi ve onun yönelimleri, burjuva partilerinin konumu ve "sosyalist" adıyla ortaya çıkan partiler açısından" alınması gereken ders'erle" dolu olduğunu söyleyerek bu derslerden bazılarına şöyle değiniyor:

"14 Ekim seçim sonuçları belli olduktan sonra, Türkiye solcusunun güncel ve en büyük günahlarından biri olan AP ile CHP arasındaki farkı abartma eğiliminin kesin iflasa uğradığını görmemek mümkün mü?"

"Dünya, Türkiye kapitalizminin bugünkü koşullarında, Türkiye burjuvazisinin ekonomi-politika alanında at oynatıp manevra yapabileceği alan son derece sınırlıdır ve daha da daralmaktadır. Açık faşist rejimi bir yana bırakacak olursak, burjuva partilerinin, kapitalist düzen çerçevesi içinde yapabilecekleri bellidir ve sınırlıdır. ..Türkiye kapitalizmi 'yeniden üretimi', daha bilinen deyimi ile kapitalist düzenin devamını sağlamada, burjuva partileri arasında biçimsel farklılaşmayı dahi sağlayabilecek olanaklardan yoksundur. ...CHP'nin iflas nedeni budur."

"Türkiye solu bu büyük günahı 14 Ekim seçimleri sonucunda farketti mi? ...Açıkçası günahta ısrar edilmektedir. ...Sol kesimde yer alan 'ilerleme' ile TİP olup bitenlerden ders almadıklarını sergilemişlerdir. Bunlar TSİP'i de katarsak asıl dertlerinin CHP ve CHP'cilik olduğunu kanıtlamışlardır. Politika gazetesinin 16 Ekim günkü manşeti 'IMF'ye ödün, NATO'ya evet politikasını halk oylamadı' cümlesidir. Yani halk IMF'cilik ve NATO'culuk politikasını onaylamayacak kadar bilinçlidir. Peki ne yapsın? Sonunda halk CHP'yi cezalandırmayı düşünmüş, ama nedense bunu oyunu gidip AP'ye atarak gerçekleştirmiştir.

"Politika'nın çözümü bellidir: CHP'yi IMF'cilikten ve NATO'culuktan caydırmak. Peki Türkiye kapitalizminin bugünkü koşullarında dünya kapitalist sisteminin bugünkü konumunda bir burjuva partisinin IMF'cilik ve NATO'culuk yapmaması mümkün müdür?"

"Televizyon kullanımı 'sosyalist' partilere yaramadı. Genel olarak bakıldığında sosyalist partiler kendi yeteneksizliklerini, çapsızlıklarını ve bilgisizliklerinin faturasını 'sosyalizm' imajını, anti-komünist ve anti-sovyet bir siyasal muhtevaya ve onun partisine teslim ederek ödediler."

"Televizyon Sosyalist İktidar'ın dile getirdiği kimi gerçekleri bir kez daha vurguladı. Bir: Türkiye'de sosyalist partiler sosyalizm sözünü yasaklamayı büyük bir marifet sayıyorlar. TİP ve TSİP seçim propagandalarında sosyalizmi hiç anlatmadılar. ...Sosyalizmi anlatmak için değil, MHP'yi anlatmak ve kendi mantıklarınca CHP'yi uyarmak' için çaba gösterdiklerini, tek başına bunu yapmaya niyetli olduklarını bir kez daha sergilediler.... Sonuç şuydu: 'Bana vermeseniz de olur, ama sakın MHP'ye vermeyin.'

"İki: 'Sosyalizm' sözcüğünü ve sosyalizm propagandasını açık ve iğrenç bir biçimde anti-sovyetizm yapan bir partinin (SDP kastediliyor) tekeline terk etmek anti-sovyetizmin daniskasıdır. ...TİP ve TSİP buna çanak tutarak sosyalizme büyük bir kötülük yaptılar."

Emekçi dergisi, 1981 için seçim partisi öneriyor

● Parti, Rusya'ya "emperyalist" demeyenleri kapsayacak

Türkiye Emekçi Partisinin görüşlerini yansıtan Emekçi dergisi, Kasım 1979 sayısında 14 Ekim seçimlerini ele alıyor. Emekçi dergisi, seçimlerden AP'nin kazançlı çıkması ve CHP'nin oy oranının düşmesinin solun yenilgisi anlamına gelmediğini söylüyor. TİP'i de seçimlerden 'solun yenilgisi' sonucunu çıkarmakla eleştiriyor. Emekçi dergisine göre olan şudur:

"Olan, sağ gösterip sol vuran sahte bir sol iktidarın sağ politikasının yığınlarca protesto edilmesinden başka bir şey değildir. CHP, 22 aylık iktidarı süresince bir AP'nin bile uygulamaya cesaret edemeyeceği bir sağ politika izledi. IMF buyruklarına göre ekonomiyi yönlendirme politikasından daha sağ bir politika olamaz... Seçimlerde yenilgiye uğrayan bu politikadır. Ve biz bu yüzden yas tutacak değiliz."

Emekçi dergisi ayrıca AP'nin seçim zaferinin de abartılmaması gerektiğini söylüyor. Çünkü bu seçim "Milletvekili genel seçimi değildir." İkincisi:

"1973'te CHP'nin aldığı oy oranı yüzde 34 idi. Bu kez elde ettiği oy oranı yüzde 29'dur. Yüzde beşlik bir gerileme. Buna karşılık 1973'te seçimlere katılan bir sol parti yoktu. Sol oylar tümüyle CHP'ye gitti. 1979 seçimlerinde seçime katılan sosyalist partilerin ve bağımsız adayların oranı yüzde 4'ün üzerindedir. O halde bu seçimde merkezden sola, oyların toplamı yüzde 33 olduğuna göre 1973'e kıyasla yalnızca yüzde birlik gerileme sözkonusudur.

"AP'ye gelince: AP 1973'te yüzde 30 oy almıştı. Daha önce AP'den ayrılmış olan Demokratik Partinin oy toplamı ise yüzde 12 idi. İkisinin toplamı yüzde 42'dir. DP 1973'ten bu yana AP'ye katılmalarla eridi. DP'nin oylarının tümüyle AP'ye gittiğini söyleyebiliriz. 1973'te AP ile DP oyları toplamı yüzde 42 olduğuna ve bu kez AP yüzde 46 oranında oy aldığına göre ilerleme yüzde 4 oranındadır."

Sol açısından da seçim sonuçlarına ilişkin şu değerlendirmeleri yapıyor:

"Seçimlerin sonucu aynı zamanda solun bölünmüşlüğünün protestosu anlamını da taşır. Sosyalizme sahip çıkan üç partinin ve bağımsız adayların aldıkları yüzde 4 oranındaki oy toplamı muazzam bir güç olan sosyalist birikimle karşılaştırıldığında gülünçtür. Türkiye solu dayanışma halinde bir seçim güçbirliğine girer ve emekçi yığınların birlik özlemine karşılık verebilirse, sol oylar toplamı aritmetik olarak değil, geometrik bir artış gösterecektir."

Bu tespitlerden sonra Emekçi dergisi önerisini sunuyor:

"Onun için biz, emperyalizm ve faşizm kavramlarını genel çizgileriyle aynı biçimde anlayan partileşmiş, partileşmemiş sol örgüt ve çevreleri, isterlerse kendi varlıklarını korumakla birlikte önümüzdeki genel seçimlere tek bir sosyalist dayanışma partisi ile katılabilmeleri için şimdiden kolları sıvayalım diyoruz.

"Bu elbette ki ideolojik birlik içindeki sosyalist parti olmayacaktır. Bu daha çok bir sosyalist blok kurulmasına izin vermeyen Siyasal Partiler Yasasının zorunlu kıldığı cephe niteliğinde bir örgüt olacaktır."

Bakan Asal, Engin'i kadroya almakta kararlı

Kadroya alınması için Bakan bizzat çalışacak

● Kiraz'ın favorisi B.Almanya
● Muhtemel kadro 8 Aralıkta açıklanacak
● Kamp çalışmaları 10 Aralıkta başlıyor

ANKARA

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık ve Milli Takımlar Başantrenörü Sabri Kiraz'dan B. Almanya maçıyla ilgili olarak bilgi alan Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal, Engin'in aday kadroya alınması konusu üzerinde de ısrarla durdu.

Engin'in, Milli Takıma alınması bekleniyor...

Görüşmeden sonra bir açıklama yapan Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal, Hertha Berlin'de oynayan Engin' in B. Almanya maçı için aday kadroya alınacağını söyledi. Bu konuda Federasyonun devreye gireceğini, başarılı olunmaması halinde bizzat konuyla yakından ilgileneceğini açıkladı.

KİRAZ: "FAVORİ BATI ALMANYA"

Toplantıya katılan Mili Takımlar Başantrenörü Sabri Kiraz da, izin alındığı takdirde Engin'in aday kadroya alınacağını söyledi.

Favorisinin B. Almanya olduğunu söyleyen Kiraz, Galler maçındaki kadroyu aynen korumaya çalışacağını muhtemel kadroyu 8 Aralık'ta açıklayacağını belirtti.

Yine Kiraz'ın belirttiğine göre milli takım kamp çalışmaları 10 Aralık'ta Bolu'da başlayacak...

İzmir'de stadlar kart rekoruna gidiyor

● Atatürk Stadında oynanan 3 maçta futbolcular toplam 14 kart gördü
● Erhan, Serdar, Mithat ve Stevenson, kırmızı kart gördüler.

İZMİR
MUSTAFA TOPRAGIN

İzmir'in Alsancak ve Atatürk stadları futbolcuların korkulu rüyası haline geliyor. Çünkü bu iki stadda oynanan son 3 maçta, karşılaşmaların hakemleri futbolculara 4'ü kırmızı olmak üzere toplam 14 kart gösterdiler. Hatta Trabzonspor maçında Göztepeli İrfan'ın 2 sarı kart görmesine rağmen maça devam etmiş olması işin diğer ilginç bir yanı. Şimdi bu hafta oynanacak Göztepe-Beşiktaş maçında hakemin kaç kart çıkartacağı ve kaç futbolcuyu cezalandıracağı merakla bekleniyor. 3 maçta toplam 14 kart gören futbolcuların isimleri şöyle:

4 Kasım/ Göztepe-Trabzonspor: 0-0

Kırmızı kart: Erhan (Göztepe), Serdar (Trabzonspor),

Sarı kart: İrfan (iki kez), Kenan, Erhan (Göztepe), Mustafa (Trabzonspor),

21 Kasım/ Türkiye-Galler: 1-0

Kırmızı kart: Stevenson (Galler)

Sarı kart: Wals (Galler), K. Mustafa (Türkiye),

25 Kasım/ Altay-Rizespor: 2-3

Kırmızı kart: Mithat (Altay),

Sarı kart: K.Mustafa (Altay), Osman, Levent (Rizespor),

En çok kart göre futbolcular ise şunlar:

Erhan (1 sarı, 1 kırmızı-Göztepe),

İrfan (2 sarı-Göztepe),

K. Mustafa (2 sarı-Altay).

Eczacıbaşı'nın finallere katılması sevinç yarattı

● Birbirinden güçlü Avrupa takımlarını sahamızdan izleyeceğiz

İSTANBUL

Avrupa Kupa Galipleri Turnuvası ikinci tur rövanş maçında Belçika'nın Sunair takımına 77-79 yenilmesine rağmen tur atlayan Eczacıbaşı'nın 8 takımla oynanacak final grubuna girme hakkını kazanması basketbol camiasında sevinçle karşılandı. İlk kez bir Türk takımının katılacağı Avrupa Kupa Galiplerinin 10 Aralıkta başlayacak final grubunda Eczacıbaşı şu rakiplerle karşılaşacak:

Gabetti (İtalya), Parker (Hollanda), FC Barcelona (İspanya), Panathinaikos (Yunanistan), KK Zadar (Yugoslavya), BB Emerson (İtalya), Caen (Fransa)...

Eczacıbaşı: 3 Taçspor: 0

Salon: Anadolu Spor Sitesi,

Hakemler: Oktar Tertemiz xx, Hayrettin Nilsu xx..

ECZACIBAŞI: Ata xxx, Serdar xx, Kurtaran xx, Faruk xxx, Zeki xx, Payidar x Selim xx, Uğur xx Oktay x, Fatih x..

TAÇSPOR: İbrahim xx, Cem xx, Şakir xx, Deniz xx, Cabir xx, Gökhan xx, Rıza xx, Suha x, Levent x...

(Setler: 15-12, 15/5, 17/5)

Diğer Sonuçlar:

S.S.K- Muhafızgücü: 3-2

DSİ Spor -Yenişehir İ.B. 3-0

Saltık: "Hakemlerimiz, futbolumuzdan 10 yıl ileri gidiyor"

ANKARA

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, lig maçlarından sonra yöneticilerin söz birliği etmişçesine hakemleri suçlamalarını doğru bulmadığını belirterek, "Herkes hakemlerden şikayet ediyor. Sahaya çıkıp maçları ben yönetemem ya" dedi. Maçlara, kulüplerin isteğine göre hakem tayin etmenin mümkün olamayacağını ifade eden Saltık sözlerine devamla şunları söyledi:

"Hakemlerimizin düşüş gösterdiğine ve kasıtlı olarak hareket ettiklerine inanmıyorum. Son maçlarda Avrupa Kupasında maç yöneten hakemlerimizin aldığı olumlu notlar ortada. Şunu tekrar söylemekte yarar görüyorum. Türk hakemliği, Türk Futbolunun 10 yıl önünde gidiyor."

Ümit Milli Takımı kampı sona erdi

AKİF KÖKÇE

15-17 Aralık tarihleri arasında Yugoslavya'da yapılacak Balkan Şampiyonasına katılacak olan Ümit Milli takımının pazartesi günü Mersinli Ahmet Tesislerinde başlayan kampı dün Sarıyer'le yapılan antrenman maçından sonra sona erdi.

Antrenman maçında Sarıyer'i 1-0 mağlup eden Ümit Milli Takım adaylarının 2 günlük kamp süresi içinde birbirleriyle tanıştıklarını söyleyen antrenör Gürcan Berk, herhangi bir kondisyon ve taktik çalışması yapma olanağı bulamadıklarını ifade ederek şöyle konuştu:

"Bu kısa kamp sonunda 16 kişiye indireceğimiz esas kadroyu cuma günü (yarın) açıklayacağız. Balkan şampiyonasının en şanslı ekibi hiç şüphesiz kendi saha ve seyirci avantajını elinde bulunduracak olan Yugoslavya'dır. Ancak, bizim takımımızın morali iyi olursa güzel bir sonuçla dönebiliriz. A Milli takımının iyi bir moralle Galler karşısında nasıl başarılı olduğunu gördük. Biz de takımımızı moral yönünden iyi hazırlayabilirsek, başarılı oluruz."

Yarın açıklanacak olan 16 kişilik kadro 15 Aralıkta başlayacak şampiyona için 10 Aralıkta yeniden kampa girecek.

Eski Müsteşar Kılcı: "22 ay birbirimizle uğraştık"

ANKARA (THA)

Gençlik ve Spor Bakanlığı eski Müsteşarı Nuri Kılcı, "22 aylık görev süremiz içinde birbirimizle uğraşmaktan başka bir şey yapmadık" dedi.

Bakanlık müsteşarı Orhan Bilgin, Başmüşavir Talat Akgül ve diğer daire başkanlarının hazır bulunduğu bir toplantıda konuşan Nuri Kılcı şunları söyledi:

"Önümüzde büyük sorunlar vardı ve göreve dört elle sarıldık. Bunları çözümlemek için çok çaba harcadık ancak bizi yanıltanlar ve birbirimize düşürenler oldu. 22 ayda hiç bir şey yapamadık. Tek çivi dahi çaktığımız söylenemez. Sadece birbirimizle uğraştık ve spora ayıracak vakit bulamadık."

Basketbolda geçtiğimiz hafta
Salonlarda anarşiye yer yok

Sedat ÜRETEN

Sorumsuz ve kendini bilmez kişilerin neden olduğu üzücü bir haftayı geride bıraktık. Neyse ki olay, karşılaşmanın hakemleri Gökhan Günalp ile Osman Erverdi tarafından yerinde bir karar verilerek daha çirkin bir hale gelmeden önlendi. Önlendi ama Ziraat FSK Beşiktaş maçının son 8 dakikası boş tribünler önünde oynandı. Salon dışına çıkarılanlar bu olaydan ders alırlar mı bilmiyoruz ama şunu bir kez daha vurguluyoruz ki, kendini bilmez kişilere salonlarda yer yok. Buna benzer olaylar tekrarlanmak istendiği takdirde hakemlerimiz aynı cesaretle üzerine giderek tedbir almalıdırlar. O takdirde kendilerini destekleyeceğimizden hiç kuşkuları olmasın.

Bunun dışında, karşılaşmalara göz attığımızda Beşiktaş'ın Ankara deplasmanında önemli bir maçı geride bıraktığını görüyoruz. İlk 2 maçı yenilgisiz geride bırakan Taçspor ise İzmir deplasmanında Karşıyaka'ya mağlup olarak namağlup ünvanını yitirdi. Takımının mağlubiyetine rağmen Taçspor'lu K.Turhan'ın başarılı oyunu ayakta alkışlandı. Bursa'da oynanan maçta favori Tofaş SAS, Fenerbahçe karşısında zorlanırken sarı-lacivertlilerin yükünü emektar Halil çekiyordu. Yenişehir İ.B ise İ.T.Ü.'ye kolay galip geldi: 119-82

Haftanın en cok sayı atan basketçisi Besıktaslı Erman

Haftanın maçı: Ziraat FSK - Beşiktaş,

Haftanın takımı: Beşiktaş,

Haftanın oyuncusu: K.Turhan (Taçspor),

En çok sayı atan: Erman (Beşiktaş-34 sayı),

Haftanın 5'i: K.Turhan (Taçspor), Erman (Beşiktaş), Cihangir (Tofaş SAS), Halil (Fenerbahçe), Levent (Yenişehir İ.B.)

PUAN CETVELİ

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Yenişehir	4	3	—	1	342	290	10
Karşıyaka	3	3	—	—	268	201	9
Tofaş SAS	3	3	—	—	223	195	9
Beşiktaş	3	2	—	1	222	215	7
Taçspor	3	2	—	1	236	243	7
Efes Pilsen	2	2	—	—	166	143	6
Ziraat FSK	4	1	—	3	315	328	6
DSİ Spor	2	1	—	1	182	171	4
Fenerbahçe	3	—	—	3	189	216	3
Galatasaray	2	—	—	2	157	192	2
İTÜ	2	—	—	2	143	135	2
Eczacıbaşı	1	—	—	1	68	72	1
Şekerspor	1	—	—	1	60	76	1
Kolejliler	1	—	—	1	64	98	1

"Parti adına..."

(Baştarafı 1. sayfada)

Güneş'in açıklamalarından da iyice anlaşılmaktadır ki, Ağca bir örgütün tetiği çeken militanıdır ve bu örgüt Ağca'yı kaçırmıştır. Ve kaçağın izleri MHP'ye doğru gitmektedir. Güneş'in açıklamalarının son bölümü şöyle:

Benim yanımda, onu sorgularken, soru sordular. Dediler ki, belki de benim duymamı istiyorlardı. "Şimdiye kadar seninle birkaç kez konuştuk. Şimdi tekrar soralım. Gerek bundan önce gerekse şu anda herhangi bir baskıya maruz kaldın mı?" O zaman da, "Kesinlikle hayır. Zaten öyle bir şey yaparsanız, bırakmazdım yanınıza" dedi. "Ne yapardın" diye sordular, "bir kere" dedi, "Kaçardım. Bana eziyet etseydiniz kaçardım. Ve ondan sonra da intikamımı alırdım." "Nasıl alacaksın" diye sordular. "Daha önemli bir kişiyi öldürürdüm. Zaten Abdi İpekçi'yi düşünürken de başka kişileri düşündüm. Bunlardan birini öldürmeyi düşündüm. İpekçi'de karar kıldım" dedi.

Ve düşündüğü kişileri söyledi. Ve bu kişileri sanıyorum mahkemede de söyledi. Mahkeme tutanaklarında vardır. Ancak şu anda ben söyleyip bir hedef göstermiş duruma düşmek istemiyorum. Bu kişilerin bir kısmı işadamıdır, tanınmış işadamları. Öldürülmeleri halinde kamuoyunda büyük tepki yaratır.

Sorgulama daha sürecekti ama gerek 15 günlük gözaltı süresinin dolması, gerekse haberin gazetelere yansıması soruşturmanın kesilmesine yol açtı.

Ben bu son aşamadan sonra olayın kesinlik kazandığını, kamuoyuna açıklanmasının gerektiğini düşündüm.

Ancak hiç bir noksan bırakmayalım diye o sabah erkenden bütün İstanbul uyurken, günün henüz ışıdığı saatte olay yerinde bir keşif de yaptık.

Daha sonra Ağca'nın bu sözlerini video-teyp ile, filme aldık. Videoteypte, filmde Ağca bütün bunları çok rahat anlatır. Keşfi de filme aldık. Bunlar gerektiğinde mahkemede herhalde kullanılacaktır. Bunlardan Ağca'nın hiç bir baskıya maruz kalmadığı görülmektedir.

Ağca, benim kendisiyle konuştuğumu, kendisine bazı tekliflerde bulunduğumu son ifadelerinden birisinde ileri sürmüştür.

Bu kesinlikle doğru değildir. Ağca'ya tek soru bile tevcih etmedim, ben sadece bir sorgulamayı dinledim. Baştan sona kadar ses çıkarmadan, sadece sigara içerek izledim. Vicdanen suçlu olup olmadığını anlamak istiyordum. Ve o vicdanı kanaate ulaştım.

Ağca, benim tespit edebildiğim kadarıyla, kendi mantığı içinde, dürüst, doğru konuşan, davasına inanmış biri. Örgütü için kendisini feda etmeye hazır. Ve örgütünü söylememekte ısrar etti.

Mahkemede benim bu kanaatime aykırı beyanlarda bulundu. Ama şuna inanıyorum ki, o beyanlar Ağca'nın kendi kişiliğinden gelen beyanlar değildi. Herhalde onu kurtarmak isteyenler, kurtarmayı vadedenler "Böyle ifade vermek gerekir" diye onu o yola saptırdılar.

Ağca, kendi iradesiyle konuşsa, mahkemede "Hayır benim daha önce dediklerim doğru. Ben bakanla tek kelime bile konuşmadım" diyebilecek bir insan.

Ben mahkemedeki tutumunu da şöyle yorumluyorum:

Dikkat edilirse mahkeme aşamasında devamlı bir zaman kazanma planı uygulanmıştır. Mesela ilk duruşmada "Beni erken duruşmaya çıkardınız, bana daha dosyanın suretini vermediniz. Daha okumadım, seçimlerden önce beni duruşmaya çıkarıyorsunuz, MHP'yi kamuoyunda mahkum etmek istiyorsunuz. Bu bir provokasyondur" falan dedi. Onun için mahkemesinin ertelenmesini istedi. Savunma hakkı kutsal bir haktır. Bu nedenle mahkeme ertelendi.

Sonradan ifadelerini değiştirerek mahkemeyi uzatma yolunu tutmaya çalıştı. Bunu bir ölçüde başardılar da. Daha sonra Adli Tıbba sevkı talep edildi. Savunma avukatı cezai sorumluluğunun tespiti için Adli Tıbba sevkini istedi.

Herkes Adli Tıbba sevkedilir diye bir kural yok. Hatta her talebin yerine getirilmesi diye bir kural yok. Mahkeme heyeti karşısındaki sanığın duruşmadaki tavırlarından, gerekse olay içindeki gelişmelerden ötürü bir tutarsızlık, bir dengesizlik, bir akli bozukluk görürse, böyle bir zanna düşerse, eh bunu bir de Adli Tıbba inceleteyim diyebilir.

Aslında kaçma planının uygulanması için bir ay lazımdı. Ağca'ya benim anlayabildiğim, "Seni kaçıracağız, ancak seni kaçırabilmemiz için senin böyle böyle söylemen, ifade tarzını değiştirmen, şu taleplerde bulunman lazım" dediler. Böylece daha önceki kararlı, tutarlı ifadelerinden caydırdılar.

Çolakoğlu— İpekçi'yi Ağca'dan başkası öldürmüş olabilir mi?

Güneş— Ben bunu zaman zaman kendime de sordum. Kesinlikle inanıyorum ki, İpekçi'yi öldüren Ağca'dır. Ayrıntılara girildiği zaman olay çok açık görünür.

Şimdi az önce de anlatırken bir şey arz etmeye çalıştım. Ağca, "Silahı sıktım, geriye döndüm, yüzüme keskin bir ışık geldi" demişti. Ve o an bu ışığın ne olduğunu bilmiyordu. Biz biliyorduk.

Olay şöyle olmuştu: İpekçi'ye ateş ederken o otobüs durağının olduğu kısımda park etmiş bazı araçlar vardı. O anda o araçlardan birisi geriye doğru manevra yapmıştı. İpekçi'nin gireceği sokağa dönmüştü. Bu bir Mercedes arabaydı, keskin farları olan bir Mercedes araba. Cinayetin işlendiği saat de arabaların farlarını yaktığı bir saatti. İşte o anda Ağca manevra yapan o arabanın farları içine düştü. Ve olaydan sonra Ağca'nın resmini çizen kişi o arabayı kullanan kişidir. Teknik bir adamdı. Gördüğünü çizebilecek yetenekteydi, hem de işi buydu. O kişi çizmişti.

Ağca yakalandığı zaman o kişiye gösterildi. Karmaşık teşhis yaptırıldı. Bütün kişilerin arasından Ağca'yı teşhis etti. Ve sanıyorum siz de farketmişsinizdir, çizilen resim Ağca'ya benziyordu. Biri bu.

Bir diğeri... Yavuz ifadesinde şöyle demişti:

(Ben o gece Yavuz'u dinlemiştim) "Ben o arabayı gece kulübünün karşısına park edince gece kulübünün teşrifatçısı geldi. 'Burada park etme' dedi. Buraya bizim müşterilerimizin arabaları, onların çağırdığı taksiler park ediyor! Çek buradan arabanı' dedi. Ben de ona iki dakikalık işim var ağabey' dedim. Böylece de aramızda bir tartışma geçti. Oradan gitmem mümkün değildi, çünkü Ağca gelip orada arabaya binecekti" bunu anlattı Yavuz.

Biz bu ifadeleri değerlendirirken, o sıralarda yaz tatili nedeniyle kulüp çalışmıyordu. Daha sonra İstanbul polisi Yavuz'la tartışmayı yapan o kulübün teşrifatçısını buldu. O da olayı doğruladı. "Ben o gün orada biriyle tartıştım" dedi.

Ayrıntıya indiğimiz zaman Ağca'nın ve Yavuz'un ifadeleri başka birçok olayla doğrulanır.

Onun için Abdi İpekçi'ye ateş eden kişinin Ağca olduğu kesindir. Ama Abdi İpekçi'yi öldürme kararını veren kişi Ağca mıydı? Ben buna olumlu cevap veremiyorum.

Ağca'nın emniyet ifadeleri bütünlüğü içinde değerlendirildiği zaman şu görünür: Mehmet Şener'le bir kişinin vurulmasına karar verilir. Bu kişinin İpekçi olması kararlaştırılır. Ağca'ya bunu uygulama görevi verilir. Şener, belli bir örgüte bağlı bir kişidir. Ve o örgütün eylemlerini yöneten kişidir. Edirnekapı'da yönetmiştir. Başka yerlerde yönetmiştir. Bir partinin adına. Bu gecelerden paralar toplanmış, gelirler sağlanmıştır. Hatta bu gecelerden sağlanan paralardan bir kısmı Ağca'ya verilmiştir. Ağca'nın ailesine gönderilmiştir. Bütün bunlar gösteriyor ki, İpekçi'nin öldürülmesi kararını veren bir örgüt vardır. Bu örgüt kararı Şener vasıtasıyla Ağca'ya ulaştırmıştır. Ve Ağca bunu tatbik etmiştir. Ağca bu örgütün son elemanıdır. Karar başka yerde verilmiştir. Ağca kararın uygulayıcısıdır. Bu bir örgütlü cinayettir.

— BİTTİ —

Örgütün adını koyun

(Baştarafı 1. sayfada)

gazete bile bu konuda suskun. İşin macera ve sansasyon tarafıyla ilgileniyor.

Herkes biliyor ki Ağca'ya tetiği çektiren örgüt MHP'dir. Tersini iddia edebilmek için başka niyetler içinde olmak gerekir.

İpekçi'ye ağıt yakmaya gelince herkesin iki gözü iki çeşme. Ah vahlar birbirini kovalıyor. Kim vurdu İpekçi'yi, Ağca'ya silahı kim verdi diye sorunca, bütün bu çevreler sus pus oluveriyor.

İpekçi, ülkemizde barışın ve birliğin savunucusu değerli bir gazeteciydi. Onun anısını yaşatmak için yapılanlara bakınca insanın içi sızlıyor. Gürültüyü bırakın da cinayeti planlayanların üzerine yürüyün. Vazgeçtik yürümenizden, katillere yol gösterenlerin adını bile ağzınıza almıyorsunuz.

Millet ölülerinin ardından dökülen sahte gözyazlarından bıktı, usandı. Türkeşlerle kolkola girip, daha sonra Boğaz Köprüsünden geçen arabaların içinde kaçak arıyoruz.

Ağcaların kökünü kurutmak için önce bir karara varmak gerekiyor. Karar, artık suçları ortalığa dökülmüş cinayet şebekelerinin üzerine yürümek için verilmelidir.

Ecevit de döktüğü göz yaşlarında samimi değildir. MHP'nin ve devlet içindeki karanlık güçlerin üzerine yürümemeyi bir erdem gibi savunan CHP Genel Başkanının, şu anda söylediği sözler kimi avutacaktır.

Başta sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere sorumluluğu olan herkesi göreve çağırıyoruz. İpekçi'yi öldürtenlerin üzerine yürünmelidir. Ortalıkta dolaşıyorlar. Yakalanan komandolar ifadelerinde nereden güç ve destek aldıklarını çekinmeden söylüyorlar. Cezaevinden kaçan Oduncuları, Tüysüzleri, MHP Bakırköy İlçe Örgütünün kaçırdığını savcılar söylüyor. Mahkeme kararlarında MHP yöneticileri ile ilgili suç duyuruları yayınlanıyor. Somuncuoğlu'nun adam öldürtme emirleri verdiğini eski İçişleri Bakanı açıklıyor.

Zaten MHP'nin ne yaptığını bilmeyen yok. Ancak cesaret edip söyleyeni bulmak oldukça zor.

Suç örgütünün yaptıklarının hesabının sorulması, anarşi sorununun çözülmesinin ilk şartıdır.

Ülkemizde şu anda yapılmayan da bu dur.

Kilit adam...

(Baştarafı 1. sayfada)

meydana gelen şoförlerin kontak kapama eylem girişimi sırasında, Şenol Güler adlı bir yurttaş öldürüldü. Olayın sanığı olarak yakalanan Mehmet Uçar adlı komando sorgusunda, Güler'i MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu'ndan aldığı emirle öldürdüğünü itiraf etti. Mehmet Uçar'ın ifadesine göre, Somuncuoğlu eylem girişimi öncesinde 18 MHP üyesini Genel Merkez binasına çağırarak "Eylem sırasında ortalığı karıştırmak ve hükümeti sarsmak gerektiğini" belirtip "Eylem günü işyerlerinde kime rastlanırsa vurulması gerektiğini" söyledi. Bu olay, cinayete azmettirme suçunun kapsamına giriyor ve idama kadar varan ağır cezayı gerektiriyor.

BALGAT KATLİAMI

Ankara'nın Balgat semtinde 13 Ağustos 1978 günü kahvehane tarama olaylarında 5 yurttaş öldü ve 13 yurttaş yaralandı. Güvenlik kuvvetleri bu olayla ilgili olarak İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanlıoğlu adlı komandoları yakaladı ve Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi, 18 Ekim 1979 günü sanıkları idama mahkum etti. Diğer bazı komandolar da ağır hapse mahkum edildiler.

İsa Armağan mahkemede verdiği ifadede, olayı planlayanın Ethem Kıskıs adında bir yönetici olduğunu itiraf etti. Devlet İstatistik Enstitüsünde çalışan Kıskıs, Sadi Somuncuoğlu'nun İkinci MC dönemindeki devlet bakanlığı görevi sırasında, bakanın özel talimatıyla özel kaleme alınmıştı. Kıskıs, halen gıyabi tutukludur ve sıkıyönetimce yurdun her yerinde aranmaktadır. Somuncuoğlu'nun Kıskıs'la olan ilgisinin kanıtlanması, cezası idam olan bir başka suçun saptanması olacaktır.

KIBRIS'TAKİ ÖRGÜT

MHP'nin Kıbrıs'la ilgili faaliyetlerini yürüten Sadi Somuncuoğlu hakkındaki iddialardan biri de, kuzey kesimdeki aşırı sağcıların kurduğu gizli bir örgüte kumanda etmek. Somuncuoğlu'nun sık sık Kıbrıs'a giderek Adadaki "Türk Ocakları"nın yöneticisi Fikret Kürşat'la görüştüğü de iddialar arasında.

KARA LİSTE

Eski İçişleri Bakanı Güneş'in konuşmasında değinilen ve bir gazetede de sözü edilen son konu, öldürülecek kişilerin isminin yazılı bulunduğu bir kara listeyle ilgili. 120 kişinin isminin yazılı bulunduğu liste 1973 yılında Ankara Valiliği tarafından saptanmış ve listeyi düzenleyenler arasında Somuncuoğlu'nun da bulunduğu belirtilmişti. Bu listenin ortaya çıkması 25 Mayıs 1973 günü Mehmet Fehmi Yücesoy adlı bir yurttaşın ağır yaralanması sonucu olmuş ve İçişleri Bakanlığı Müsteşarı bütün vali ve kaymakamları uyarmıştı.

SOMUNCUOĞLU'NUN BASIN TOPLANTISI

Sadi Somuncuoğlu dün düzenlediği basın toplantısında 120 kişilik "kara listenin" varlığını kabul etti. Fakat bu listenin o zamanın İçişleri Bakanlığı Müsteşar Muavini tarafından hazırlanıp valiliklere ve kaymakamlıklara dağıtıldığını iddia etti.

Somuncuoğlu basın toplantısında Hasan Fehmi Güneş'in kendisinin adam öldürttüğüne ilişkin sözlerinin doğru olmadığını söyledi.

Sadi Somuncuoğlu, Ethem Kıskıs'ın kendi bakanlığı döneminde çalıştığını fakat işe alınmasıyla kendisinin bir ilgisi bulunmadığını öne sürdü.

Somuncuoğlu, Hasan Fehmi Güneş'in sol bir örgütün liderini arabasına aldığı iddiasını bir gazetede yer alan habere dayandırdığını belirtti. Bu gazetede ile yaptığı görüşmede haberin fotografla tespit edildiğinin kendisine söylendiğini açıkladı.

BEŞ MHP YÖNETİCİSİNE SİLAH RUHSATI VERİLDİ!

"Can güvenlikleri" olmadığı gerekçesiyle İzmir Valiliğine başvuran MHP İl Başkanı Ömer Faruk Işık ile dört Yönetim Kurulu üyesine silah taşıma ruhsatı verilmesi tepkiyle karşılandı.

Nisan ayında İzmir Valiliğine başvurup silah taşıma ruhsatı isteyen MHP İl Başkanı Ömer Faruk Işık, Merkez İlçe Başkanı Muzaffer Kayhan, İl İkinci Başkanı Yusuf Kırkpınar, İl Sekreteri Turhan İdrim ile İl Yönetim Kurulu üyesi İhsan Tekin'e silah ruhsatı 30 Temmuz 1979 tarihinde verildi.

Carter...

(Baştarafı 1. sayfada)

rar hesapları, bu ortak amacı unutturmamalıdır' dedi.

Carter, Birleşik Amerika Kongresine Kıbrıs konusunda sunduğu son raporunda, toplumlararası görüşmelerin, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın tüm çabalarına rağmen, başlamamasından üzüntü duyduğunu belirtti.

Birleşik Amerika Başkanı Carter, raporunda, sorunun ancak toplumlararası görüşmeler yoluyla çözümlenebileceğini tekrarlarken, ciddi görüşmeleri başlatmak için en umut verici yolun, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin dostça girişimini sürdürmesi olduğunu bildirdi.

Jimmy Carter, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun Kıbrıs konusunda aldığı son kararla, ilerleme kaydetme yollarını araştırmak için olanak sağladığını da öne sürdü.

Carter, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu toplantısı için Birleşik Amerika yetkililerinin Kıbrıs sorunuyla doğrudan ilgili taraflar ve öteki ilgililerle temaslarda bulunduğunu kaydetti.

Raporda, Kıbrıs sorununun uzun ve çapraşık geçmişinin, barışçı ilerleme kaydedilmesinde güçlükler yarattığını belirten Carter,

"Engeller büyük olmakla birlikte, bunların aşılabilir nitelikte olduğuna inanıyoruz. İlerleme kaydedileceği kanısındayız ve bunu sağlamaya çalışıyoruz" dedi.

YSE Genel Müdürü görevden alındı

ANKARA (ÖZEL)

YSE Genel Müdürü Selahattin Seyis görevinden alınarak Bakanlık Danışmanlığına verilirken, YSE'nin 15 il müdürü de görevden alındı.

Görevden alınanlar arasında Rize, Kütahya, Çanakkale, Urfa, Tunceli, Konya, Yozgat, Tokat, Balıkesir, Burdur, Kahramanmaraş ve Bitlis YSE Müdürleri bulunuyor. Isparta'nın ise hem il, hem de bölge müdürünün görevden alındığı bildirildi.

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI

Bayındırlık Bakanlığında ise Personel Dairesi Baskanı Metin Ertaş ve Bakanlığa bağlı Karayolları Genel Müdür Yardımcısı Arif Merdol görevlerinden alındılar.

Karayolları 4. Bölge Müdürü Mehmet Kın da görevinden alınarak yerine Ekrem Özdemir atandı.

Öte yandan Çalışma Bakanlığında önceki gece Müsteşarın ve Basın Müşavirinin çekmecelerinin karıştırıldığı öğrenildi. Müsteşarın odasında bulunan fotokopi makinesinin, Müsteşarın haberi olmaksızın Özel Kaleme taşındığı, ancak dün sabah Müsteşarın itirazı üzerine geri getirildiği öğrenildi.

Sovyetler'deki...

(Baştarafı 1. sayfada)

hava koşullarının yanısıra Sovyetler Birliği'ni tahıl hasadının iyi yapılamadığını, tarım makinalarının sürekli bozulduğunu ve yedek parçaların zor bulunduğunu belirtiyorlar. Uzmanlar ayrıca, insan gücü darlığının da her zaman bir sorun olduğunu söylüyorlar.

Geçen yıl Sovyetler Birliği'ndeki tarım üretiminin 237 milyon ton olduğuna işaret eden tarım uzmanları, 1975'de üretimin 138 milyon tona kadar düştüğünü hatırlatıyorlar. Tahıl üretiminin düşük olması ise, Sovyetler Birliği'ni ABD'den tahıl satın almak zorunda bırakıyor, bu yüzden de dünya buğday fiyatlarında büyük artışlar oluyor.

Öte yandan, Brejnev aynı konuşmasında, halka enerji tasarrufu yapma çağrısında bulundu. ve bunun 1980 yıllarında başlıca ulusal görev olacağını ifade etti. Sovyet Devlet Başkanı, besin maddeleri üretimi ve arzına hız vermek gereğine de işaret etti.

SOVYET PARTİSİ SİYASİ BÜROSUNA YENİ ÜYE ALINDI

Brejnev'in Başkanlığında yapılan Merkez Komitesi toplantısında ayrıca, Başbakan Yardımcısı Nikolay Tikonov 14. Siyasi Büro üyesi olarak atandı.

Batıdaki Kremlin Uzmanları, 74 yaşındaki Tikonov'un uzun zamandır hasta olan Başbakan Aleksi Kosigin'in yerine en güçlü aday olduğuna dikkat çekiyorlar.

Merkez Komitesi toplantısında, Tikonov'dan boşalan Siyasi Büro Yedek üyeliğine 48 yaşındaki tarım uzmanı Mihail Gorbacev getirildi.

PARİS'TE

Fransız polisinin bildirdiğine göre, Sovyetler Birliği'nin Paris Büyükelçiliğine ait üç otomobil yakıldı. Olayın sorumluluğunu Ukraynalı milliyetçiler üstlendi.

Polis yetkilileri, ülkelerinin Sovyetler Birliği'nden ayrılmasını isteyen Ukrayna millliyetçilerinin ilk kez Sovyet aleyhtarı bir eylemin sorumluluğunu üstlendiklerini belirttiler.

Erkmen...

(Baştarafı 1. sayfada)

kurma hakkı da dahil, yasal, ulusal haklarının tanınmasını ve işgal altındaki tüm Arap topraklarının boşaltılmasını Orta Doğuda kapsamlı, adil ve kalıcı barışın gerçekleşmesinin temel koşulu olarak gördüğünü belirtti.

Her yüksek okul mezunu yedek subaylık yapamayacak

ANKARA (AA)

Yüksek Askeri Şuranın pazartesi günü başlayan ve üç gün süren kasım ayı olağan toplantısı dün sona erdi. Toplantıda yedeksubay birikimini önlemek amacıyla sürdürülen çalışmalar sonunda yeni bir yasa tasarısının hazırlanmasına karar verildi. Genelkurmay Genel Sekreterliğinden yapılan açıklamaya göre yeni tasarıda şunlar yer alıyor:

"Ancak yedeksubay adayı olarak silah altına alınacakların miktarı silahlı kuvvetlerin ihtiyacından fazla olması halinde adaylarından askerlik yükümlülüğünü kendi isteği ile er ve erbaş olarak yapmak isteyenlerin bu hizmetlerini yedeksubaylık hizmet süresinin yarısı kadar bir süre içerisinde yapabileceklerine,

Bu tarzda istekliler ayrıldıktan sonra kalan miktarın silahlı kuvvetler ihtiyacından fazla olması halinde yapılacak değerlendirme sonunda silahlı kuvvetlerin ihtiyacı kadarı yedeksubay, geri kalanların ise yedeksubaylık hizmet süresinin yarısı kadarının er ve erbaş olarak yapmalarına,

Halen sırada bekleyen yedeksubay adaylarının da bu esaslara göre askerlik yükümlüklerini yerine getirmelerine karar verilmiştir."

AP'ye geçen Eyüboğlu'nun 10 milyon lira aldığı iddia ediliyor

ANKARA (THA)

İçel CHP Milletvekili Veli Yıldız, bir süre önce CHP'den istifa eden Ali Haydar Eyüboğlu'nun 10 milyon lira karşılığında AP'ye geçtiği yolunda yaygın söylentiler olduğunu öne sürdü.

Yıldız dün yaptığı açıklamada, Eyüboğlu'nun ayrıca, bir bakanlık ve 1981 yılı için AP'den ikinci sıra kontenjan için söz aldığını da iddialarına ekledi.

500 İTÜ...

(Baştarafı 1. sayfada)

aleyhinde slogan atılması ve bazı kişilerin kışkırtmaları üzerine askerlere vur emri verildi. Askerlerin silahların namlularına mermi vermeleri üzerine slogan atanlar dağıldılar.

Daha sonra toplanan öğrenciler polis otoları ve boşaltılan belediye otobüslerine doldurularak Kağıthane Altıncı Tümene götürüldüler.

İstanbul Teknik Üniversitesinde geçen dönem yapılan bir forumdan dolayı yine 400 kadar öğrenci gözaltına alınmış ve yapılan boykottan dolayı telafi öğrenimi aksamış İTÜ'nün yüzlerce öğrencisi bir yıl kaybetmişlerdi. Bugün meydana gelen olay üzerine öğrenciler yine boykot yapılmasından ve öğrenimin aksamasından endişe ediyorlar.

Durduran...

(Baştarafı 1. sayfada)

ları BM'de hezimete uğrattıklarını söyletti. Ve kendisi de bunu söyledi. Arkasından bir gazeteye BM kararlarına bir yanıt olarak ayrı devlet ilan etmemizin zamanının geldiğini duyurdu. Ne olup bittiğini bilmeyen bir gözlemci yalnız bunlara baksa BM'nin büyük çoğunluğunun desteğine rağmen Kıbrıs Türk yönetiminin sorunu çözemediği dolayısıyla kendi başının çaresine bakması gerektiği inancına kapılır.

Halbuki olan, bunun tam tersidir. BM'nin ezici çoğunluğu, Kıbrıs sorununda yeterli iyi niyeti ve çabayı göstermediğinden dolayı Türk tarafını kınamıştır. İşte, BM'nin aleyhimizde karar vermesinin de, Kıbrıs sorununu çözmek için yeterli bir etki yapamamamızın nedeni de, Ecevit hükümetinin etkinleşen dış politikasının hiç bir işe yaramamasının nedeni de, hep bu tersliklerdir. Denktaş ve çevresi her seferinde görüşmeleri, dünya kamuoyunun desteğini, Türkiye'nin amaçlarını, çözüm isteklerini sıfırla çarpacak ters tutum ve davranışlar içine girmektedir. Ayrı bir devlet planı şimdi düşünülmemelidir. Tam tersine, dış politikada aldığımız yaraları tedavi etme zamanıdır. Kendimizi çağın gereklerine uydurma zamanıdır.

ÖZBALIKÇI: BM'de alınan son kararda, Kıbrıs sorununda ilerleme kaydedilmediği, takdirde bir komite kurulması, Türkiye'ye pratik yaptırımlar uygulanmasından sözediliyor. Denktaş ve çevresinin son demeçleri Türkiye ve Kıbrıs Türk tarafını uluslararası alanda nasıl etkiliyor.?

ALPAY DURDURAN:

Sayın Devlet Başkanımızın davranışlarını çok şükür ki birçok çevre ciddiye almamaktadır. Yoksa, ciddiye alınsa, BM'ye meydan okuma, uluslararası hukukun bu en yüksek organına saldırma şeklinde nitelendirilebilir. Haklı dahi olsa, bu tür davranışlarla kendi kendimizi zor duruma sokabiliriz. Özellikle Türkiye çok nazik bir durumdadır. BM Genel Kurulunun her ne kadar pratik yaptırımlar uygulayamayacağı biliniyorsa da bu kararlara sürekli olarak karşı çıkmak ve meydan okumak çok tehlikelidir ve birçok devletin yalnız BM'nin itibarını koruma gerekçesiyle bile olsa, Türkiye'ye zarar vermeye kalkmalarına neden olabilir.

ÖZBALIKÇI: Bu dönemde Kıbrıs sorunuyla ilgili olarak neler yapılabilir?

ALPAY DURDURAN: BM kararlarını serinkanlılıkla karşılamak, eleştirisini duygusallığa kapılmadan yapmak ve BM Genel Sekreteri ile sıkı bir işbirliği yapmak gereklidir. Bugüne kadar her sorunun Türkiye tarafından yürütülmesine de bir son vermek ve Kıbrıs Türk toplumunun iradesi doğrultusunda hareket etmek gereklidir. Tabii şu anda şunu belirtmek gerekir ki; Başkan Denktaş'ın Türk toplumunun iradesi veya kamuoyu diye göstermeye çalıştığı, ya kendisinin atadığı yönetim kurulu veya kendisine bağlı bir memurun kurduğu bir dernek veya şovenist olduğu açıkça belli olan bazı kuruluşların beyanatları Türk toplumunun iradesidir diye yutturulmamalıdır. Bu tür entrikalar hiç bir yararı olmayan şeylerdir. Tam tersine, zarar verecektir. Örneğin 17 yıldızlı bir bayrak icat etmek Türk tarihine de Türk insanına da bir hakarettir. Bunun ırkçılık, şovenizm ve faşizm demek olduğu bütün dünya tarafından bilinmektedir. Dolayısıyla yarar değil, zararını pek yakında göreceğiz.

Kıbrıs'ın kuzeyinde ayrı bir devlet kurulması gerekecekse, bu, Kararı Türk toplumu verir. Ancak, kendi kaderini tayin hakkı ilkesine bağlı olarak, böyle bir yol verilebilir. Gerisi hep maceradır.

3300 TKİ işçisini kapsayan toplu sözleşme imzalandı

ANKARA (AA)

Türkiye Maden İşçileri Federasyonu ile Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü arasında Alpagut-Dodurga, Afşin-Elbistan Linyitleri ile Kömür Satış ve Tevzii Müessesesi işyerlerinde çalışan 3300 işçiyi kapsayan ve 10 aydan beri sürdürülen toplu iş sözşelmesi görüşmeleri anlaşmayla sonuçlandı. Toplusözleşme, dün yapılan törenle imzalandı.

Bu işyerlerinin grup sözşelmesine katılabilmesi için 18 ay süreli olan sözleşmede, işçilere ilk 9 ayda 177 lira, ikinci 9 ayda ise 164 lira zam sağlandı.

KAYIP — E.S.Y.Ö.O 'de aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.
İlyas MERMEROĞLU

TELEVİZYON

19.00 HABERLER
19.05 HANSEL VE GRETEL
19.30 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
20.00 YERYÜZÜ GÖÇERLERİ
20.30 HABERLER
21.15 SAZ ESERLERİ
21.20 KÖKLER

Sürekli filmin 7. bölümünde Kunta Kinte'nin kızı Kizzy Mandinga dilini öğrenerek, babasının Afrikalı yaşamına alışmaya çalışır.

22.10 UEFA KUPASI MAÇ ÖZETLERİ
22.30 HABER PROGRAM
23.30 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Halk Müziğine Gönül Verenler
09.20 Fındıktan Pamuğa
09.40 Arşivden Mikrofona
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.15 Hafif Müzik
14.32 Türküler ve Oyun Havaları
15.01 Yaşayan Hukuk
15.21 Şarkılar
15.40 Hafif Müzik
17.02 Akşama Doğru
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Oyun Havaları
20.15 Sılaya Dönüş
20.50 Din ve Ahlak Konuşması
21.02 Radyo Tiyatrosu
20.40 Şarkılar
23.10 Türküler Geçidi
23.40 Şarkılar
00.02 Gece Yarısından Sonra
00.40 Küçük Konser
00.55 Günün Habelerinden Özetler
01.00 Program ve Kapanış
01.05-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Ünlü Türk Bestecileri
10.30 Yaşayan Ekonomi
10.50 Türküler Geçidi
11.10 Perihan Boran'dan Şarkılar ve Saz Eserleri.
11.30 Örneklerle Türk Edebiyatı
12.00 Hafif Müzik Sanatçıları Söylüyor.
12.20 Şarkılar
12.40 Türküler ve Oyun Havaları
13.30 Olayların İçinden
14.00 Birike Birike
16.00 Ahmet Üstün'den Şarkılar
17.00 A. Gürses-N. Ersöz'den Şarkılar
17.30 Küçük Konser
18.00 Türk Halk Müziğinden Seçmeler
18.30 Yalılarımız, Konaklarımız, Yaşantıları
18.50 Hafif Müzik
19.30 Hafif Müzik
19.45 Beraber ve Solo Şarkılar
20.00 Fasıl
20.30 Türk Hafif Müziği
20.45 Yuvarlak Masa
21.30 Türküler ve Oyun Havaları
22.45 Türküler
23.00 Solistlerden Şarkılar
23.30 Haberler
23.35 Hafif Müzik
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Barok Müzik
10.00 Çeşitli Sololar
10.30 Çeşitli Melodiler
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Müzik Dünyasından
17.06 Sizler İçin
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Konseri
21.00 Büyük Eserler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Perşembe Konseri
24.00 Gece ve Müzik

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3, Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüller İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340—601

Aydınlık

MHP kurmayı Altaylı'nın komutu:

"Fırtınaya hazır olun"

MHP: Milletimiz devletin harekete geçmesini bekliyor! Hergün

BAŞSAĞLIĞI

Değerli meslektaşımız, ağabey... miz, komiser

Ali Yaşar GÜNAYDIN'ın

satılmış moskof uşakları ta... fından 7/11/1979 tarihinde hu... harca katledilişi bizleri büy... acılara boğmuştur. O'nu yet... tiren ana ve baba! Vatan ve M... let uğruna bir şehit verdiniz... ne mutlu size!.. Bir oğul kay... bettiniz fakat bizler gibi, yine ayni uğurda şehit olmaya hazır binlerce oğul kazandınız.

Yaşar'ımızı katleden uşaklar unutmasınlar ki, bir Yaşar ölür, bin Yaşar dirilir!

Yaşasın, «halkların» değil, **Türk Devletinin polisi** olma yolundaki mücadelemiz!

Yaşasın, Ülküsü ve Milleti uğruna can veren şehitlerimiz!

Yaşasın **Türk Polis Birliği!**

Aziz şehidimize tekrar Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı dileriz.

POLİS ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİLERİ

Türk Polis Birliği nedir?

Hergün gazetesinde çıkan bir ilanda yer alan Türk Polis Birliği nedir? Türkiye'de böyle yasal bir kuruluş yoktur. Pol-Bir'in açık yazılışı Polis Birliği Derneği olduğuna göre, Türk Polis Birliği de... nilen illegal kuruluş hakkında ilan veren Enstitü öğrencilerinin kimliği nedir.

Yangından sonra kimliği belirsiz yanmış cesed...

İGD, İLD ve Hukuk-Der'... bulunduğu han, müthiş bir patlama ile yandı

İZMİR — 40'a yakın işyeri ile birçok solcu derneğin bulunduğu bir handa gece yarısından sonra meydana gelen şiddetli pa... lama yangına yol açtı ve hanın tamamı yandı. Yangından sonra yapılan araştırmada bir ceset bulunduğu... çevredeki binalarda yapılan aramalarda da ta... banca, dinamit lokumu, mermi ve bom... ...

İlgililer, arasında İGD, Hukuk-Der gibi ... cu derneklerin şube... bulunduğu hanın ... balandığını, daha ... kundaklandığını ... düler. Ancak ol... tanığı olmadığı ... Tamamen yanmış ... bulunan cesetin ki... lirlenemedi. So... sürdürülüyor.

KIŞKIRTICI BAŞLIKLAR

MHP sözcüsü Hergün gazetesi, Moskova yanlısı gruplara göre daha dikkatli olmasına rağmen kışkırtıcı başlıklarla dolu ve zaman zaman komandoların eylemlerini açığa vurmaktan geri kalamıyor.

- **Altaylı: "Gelişmeler fırtınanın yaklaştığını gösteriyor. Demirel, bunu belki biraz geciktirir**
- **MHP:"Vatan sathını şaran alevler çok can yakacak"**
- **Sağdaki odak:"Demirel verdiği sözü tutmazsa, Ecevit'in düştüğü girdaba girer" diyor**
- **Sayıları binleri bulan yurttaşlarımız komandoların silahları ile can vermişken yazılan bu satırlar MHP'nin niyetlerini açıkça ortaya koyuyor**

MHP'nin Demirel hükümetini dışardan desteklemesi, birçok çevrede sağdaki anarşinin mihrakının gelişmelerden memnun olduğu kanısını uyandırdı. Zaten, bazıları gerginlik artsın diye, bazıları da önyargılara kapılarak hükümeti üçüncü MC diye suçlamaya başlamıştı bile. Oysa, gerçek, genellikle "sol" diye bilinen bu çevrelerin gösterdiği gibi değildi.

Örneğin, 25 Kasım tarihli MHP organının "haftalık" sütununda şu başlık yeralıyordu:

"BİZ DE SİZİ HÜKÜMET YAPMAYIZ"

Hergün gazetesinin yazısı tehdit dolu satırlarla devam ediyordu:

"Bir yeni bakan, yarın öbürgün atacağı bir genel müdür ile bazı yönetim kurulu üyelerinin ayağına giderek nezaket ziyaretleri yaparsa, bir diğeri komünizmi öven tiyatro oyunundan sonra oynatanı ve oynayanları tebrik ederse, bir üçüncüsü yanlı valileri, emniyet müdürlerini, kaymakamları, polisleri görevleri başında bırakacağını yayarsa, bu hükümet ilerdeki günlerde yanında zor destek bulur."

SOLA HÜCUM

MHP'liler, Ecevit yanlısı bazı gazetecilerin aksine yeni hükümetin üçüncü MC olduğuna inanmıyorlardı. Hatta, bu iddialarını tabanlarına kabul ettirmek için solun da böyle düşünmediğini yazıyorlardı:

"Hükümet listesinin açıklanmasından sora solun yüreğine adeta su serpilmiştir. Genel kanaat AP hükümetinin ılımlı olduğu yolundadır. ...Hatta "örtülü MC" feryadının bile ardı kesilmiş durumdadır.

"Türkiye'nin geleceğini tehdit eden solun üzerine cesurca kararlarla gidilmediği takdirde karşımızda duran tehlike kendini biraz daha hissettirecektir. Devlet kadrolarına devleti ve milleti için vazife yapan kişiler yerleştirilmelidir." (Ülkücüden Ülkücüye, Hergün, 16 Kasım 1979)

12 MART!

O halde MHP'ye göre yapılması gereken neydi? Ne yapacaktı devlet kadrolarına yerleştirilmesi istenen kişiler? MHP'nin ünlü stratejisti Enver Altaylı'ya göre yeniden bir 12 Mart dönemi başlatılmalıydı. Bu öneri, seçimlerden önce günün konusu olan ara rejimin MHP mihrakınca tekrar gündeme getirilmek istendiğini gösteriyordu. Altaylı şöyle demekteydi:

"Sıkıyönetimin Ecevit tasallutundan kurtarılması demek, güvenlik kuvvetlerinin, en azından 12 Mart sonrasında olduğu gibi sol çeteleri takip etmesi demektir. Demirel bunu yapabilecek mi? Bunu yapmak istediğinde sol'un göstereceği tepkilere aldırmaksızın aldığı görevi yapmaya devam edebilecek mi? (13 Kasım 1979)

"DİYET BORCU"

Aynı tarihli Hergün'deki "Ülkücüden Ülkücüye" köşesi ise, Demirel'in "diyet borcu"nu ödemesini istiyor, aksi halde bu hükümete karşı da geçmiş dönemde uygulanan eylemlerin tekrarlanacağı hatırlatılıyordu:

"Eğer sayın Demirel seçimlerden önce millete verdiği sözü tutup ülkücülere karşı uygulanan haksızlıkları tamir cihetine gider, zalimlerden hesap sorar, haklı olanın hakkını iade ederse millet vicdanında müspet puan toplar. Bunun aksi bir icraatı benimserse, kendini Ecevit'in düştüğü girdapta bulması sürpriz bir sonuç olmaz." (Ülkücüden Ülkücü'ye, 13 Kasım 1979)

FIRTINA

Aynı gazete, Altaylı'nın bir uyarısına ve "hazır ol" komutuna da yer veriyordu:

"Gelişmeler hangi istikamette olursa olsun, önümüzdeki günler önemli olaylarla doludur. 60 yıla yakın bir geçmişi olan sol, Türkiye'de kolay pes etmeyecektir. Gözlerimizin önünde cereyan eden gelişmeler bize bir büyük fırtınanın yaklaştığını haber veriyor. Demirel, bu fırtınayı belki biraz geciktirecektir. Ülkücülere düşen görev, şartlara uygun mücadeleyi yürütmek ve fırtına sonrasına hazırlanmaktır." (Enver Altaylı, Hergün, 13 Kasım 1979)

22 Kasım günkü "Hergün" imzalı yazı ve gazetenin manşeti ise "fırtına" ve "şartlara uygun mücadele"den ne kastedildiğini daha somut olarak vurguluyordu:

"Suskunluğun sebebi tükenmişliğimiz değildir. Devlet, var olduğunu ortaya koymak zorundadır. Aksi halde iç savaşın vatan sathını saran alevleri çok can yakacak, çok pahalıya mal olacaktır."

CİNAYET TEŞVİKİ

MHP'nin kışkırtmaları gazeteci Darendelioğlu'nun ölümünden sanra daha üst düzeylere varıyor ve işlenen cinayetler meşru müdafaa sınırları içinde gösterilmeye çalışılıyordu. Abdi İpekçi cinayetinin ardındaki örgütten sözedildiği zaman bile kıyametleri koparanlar, İpekçi cinayetiyle Darendelioğlu cinayetini karşılıklı iki olay gibi göstermekten çekinmiyorlardı:

"Diğeri gazeteciyse, Darendelioğlu da gazeteciydi. İpekçi'nin insan sevgisinin, mutedilliğinin on katı daha insanı severdi ve meselelere en uygun, en sağlam yaklaşımlarda bulunurdu Darendelioğlu. Ama bir suçu vardı, o da ülkücü olmaktı, MHP'li olmaktı.

"TCK'da meşru müdafaa diye bir müessese vardır. ...Bu hak tanınmıştır ama nasıl yapılacaktır; müdafaa için ne kullanılacaktır, bu belli değildir. Kişi, üzerine çevrilen otomatik silahların üzerine yumrukla mı gidecektir? Otomatik silahların üzerine sopayla mı gidecektir?" (Hergün Ülkücüden Ülkücüye, 24 Kasım 1979)

Sayıları binleri bulan yurttaşlarımız, komandoların silahlarıyla can vermişken yazılan bu satırlar, MHP'nin niyetlerini açıkça ortaya koymaya yetiyordu. Doğanay Hoca'nın öldürülmesi açık bir uyarıydı. MHP'nin bir dönem için bile olsa "uslanacağını" umanlar yine yanılmışlardı. Kurt, başı ezilene kadar saldırıya devam edecekti.

YARIN: Ağca, İpekçi'yi öldürdükten sonra ne yaptı?

Sık sık Pol-Der'in kapatılmasını isteyen ve polislerin, haklarına sahip çıkmaları karşısında büyük rahatsızlık duyan Hergün gazetesi, kendi sayfalarında "Ülküdaş polisler" hakkında ilanlara yer vermekten geri kalmıyor. Bir devlet memurunun geride muhtaç kalan ailesine yardım, elbette bir insanlık borcu. Ancak, bunu kirli amaçlara alet etmek de o derece insanlık dışı.

Carter'ın Şah'a karşı tutumunu eleştirenler veya destekleyenler ne diyor?

Elçilikte rehine tutulan bir ABD askeri elleri bağlı, haklarında verilecek kararı bekliyor.

- "ŞAH'IN İRANLILARA ÇEKTİRDİĞİ ACIDA PAYIMIZ OLDUĞUNU GÖREMEDİK"
- TAHRAN'DAKİ ABD ELÇİLİĞİ ŞAH'A VİZE VERİLMEMESİNİ İSTEMİŞTİ

ABD Dışişleri Bakanlığında Şah konusunda farklı iki görüş var

DIŞ HABERLER

ABD Başkanı Carter İran olaylarını çözmeye çalışırken, ABD kamuoyu, yönetimin olay karşısındaki tutumunu değerlendiriyor. ABD'deki çeşitli çevreler ABD'nin ne yapabileceğini ve olayı önlemek için nasıl bir tutum alabileceğini tartışıyor.

ABD'de yayınlanan TIME dergisinin 26 Kasım 1979 tarihli sayısındaki bir incelemede, ABD'deki bazı İran uzmanlarının, Carter yönetiminin ilk hatasının, Ayetullah Homeyni'yi iktidara getiren hareketin gerçek niteliğini kavrayamamak olduğu yazılı. Carter, kendinden önceki yönetimler gibi, Şahı bölgede bir istikrar unsuru olarak görmüş ve halkın kendisinden ne kadar nefret ettiğinin farkına varamayarak onu desteklemiştir. Carter. başlangıçta Şahın yükselen kitle mücadelesini bastırabileceğini düşünmüş, daha sonra ise onu kendi kaderine terk etmiştir. Princeton Üniversitesinde Uluslararası Hukuk Profesörü olan Richard Falk şöyle diyor: "İran'da neler olduğunu bilemedik, öyle ki İranlılar Şaha onların acılarına bir katkımız gibi bakmaya başladılar."

Ayetullah iktidara gelince Carter yönetimi ona karşı ılımlı bir tutum aldı ve yiyecek ve askeri yedek parça satmayı sürdürdü. ABD İran toplumunu yine anlayamıyordu. Sepehr Zabith adlı bir araştırmacı bu konuda, "ABD'nin her ılımlı tedbiri İran'da bir zayıflık olarak değerlendirildi" diyor.

TIME dergisine göre ABD yönetiminin böyle uzlaşmacı bir tutum alması normaldir. Çünkü ABD'nin İran'da ekonomik ve stratejik çıkarları vardır.

Fakat yönetim için en hassas konu, Şahın New York'a gelişine izin verip vermemek meselesidir. Orta Doğu uzmanı R. Bulliet'e göre, Carter, Şahı kabul ederek ciddi bir hata yapmıştır. İranlılar 1953'de olduğu gibi ABD'nin Şahı iktidara getirmesinden korkmaktadırlar. Bulliet şöyle diyor: "Şahın bu ülkeye kabulü, etkili yerlerdeki bazı kimselerin kafalarının bir yerinde devrimin geçici olduğu, dindar olmayan kimselerin ortaya çıkacağı gibi bir düşünce olduğu görüşünü doğruluyor.

Şahı kabul etmek istemeyenler, ABD'nin jeopolitik ihtiyaçlarından dolayı bunun bu zahmete değmeyeceğini düşünüyorlar. Tersini düşünenler ise ikiye ayrılmış durumda. Eski Dışişleri Bakanlarından Dean Rusk, hasta Şahı kabul etmemenin ABD geleneklerine sığmayacağını düşünüyor. Yüksek bir yetkili de "Başka bir değişken yoktu, adam hastaydı" diyor.

Yine de başka seçenekler vardı. Bazı Amerikalı doktorlar Şahın başka bir ülkede tedavi edilebileceğine inanıyorlar. New Yorklu bir kanser uzmanı şöyle diyor: "Şahın Fransız doktorları meseleyi ele alabilirlerdi ya da New Yorklu doktorlar Meksika'ya giderlerdi. Şahın ABD'ye gelmesinin gerekli olduğuna pek inanmıyorum."

Nitekim TIME dergisi, Şahı tedavi eden çok gelişkin aletin bir eşinin Meksika'da da bulunduğunu yazıyor.

Dışişleri Bakanlığı ise olay karşısında bölünmüş bir durumdadır. Tahran'daki elçilik yetkililerinden gelen uyarı... ...an uzmanları, ABD'nin Şaha vize vermemesini savundular. Fakat ABD Dışişleri Bakanı Vance, ABD'nin insancıl nedenlerle Şahı kabul etmesini savundu. Carter da bunu kabul etti.

Peki ABD yönetimi olacakları önceden kestiremez miydi? Dergi, Carter lehine çok şey söylenebileceğini yazıyor. Bazergan hükümeti bir saldırı karşısında elçiliğin korunacağı konusunda birisi Şahın Amerika'ya gelmesinden sonra olmak üzere üç kez güvence vermiş. Geçen şubat ayında da Amerikan aleyhtarı göstericiler Tahran'daki elçiliği ele geçirmiş, fakat hükümet durumu hemen denetim altına almıştı. Fakat bu kez ABD, Bazergan hükümetinin ne kadar nazik bir durumda olduğunu hesap edebilmeliydi. ABD yönetimi çok iyimser davrandı. Oysa, elinde sağlam istihbarat yoktu.

Gözlemciler karışıklıkları önceden iyi değerlendirilebilseydi, ABD'nin elçiliği olaylardan önce kapatabileceğini söylüyorlar. Fakat yönetim, elçiliği açık tutmanın daha yararlı olacağını düşündü. İran'da siyasi durum açıklık kazanmamıştı. Carter yönetimi Tahran'daki ABD varlığını ılımlı bir hava yaratacak bir güç olarak görüyordu. Öte yandan, ABD karışıklık öngördüğü her yerde elçiliğini kapatamazdı.

Carter geçen hafta şöyle dedi: "Elçilikler bir kale değildir. Hiç bir elçilik kalabalık bir saldırıya uzun süre dayanamaz, hele bu saldırı hükümetin desteğine sahipse." ABD Elçiliğinde çalışanların sayısı, Şah dönemindeki 1500 kişiden 73'e indirilmişti. Hâlâ 500 Amerikalının ve önemli iş ilişkilerinin olduğu ülkede daha az sayıda memur bulundurulamazdı.

Carter yönetimi başka bir açıdan da eleştiriliyor: Dışarıda gösteriler devam ederken, elçilik görevlilerinin bütün belgeleri yok etmeleri gerektiği düşünülüyor. ABD'li deniz piyadeleri önemli gizli dosyalar yok edilene ve kodlama makinası kırılana kadar kalabalığı dışarıda tutabilmiş. Yine de ABD'yi güç durumda bırakacak bazı belgeler işgalcilerin eline geçmiştir.

TIME dergisi, karışıklıkların bu boyuta ulaşacağını kestirememekle Carter yönetimini eleştiriyor, ama Şahın düşüşünden bu yana izlediği siyaseti temkinli ve akla yatkın buluyor.

ABD Elçiliği önünde gösteri yapan İranlı askerler.

Şah Pehlevi geçen ocak ayında İran'ı terkederken, tekrar geri dönmeyi umuyordu. Son olaylar bunun nasıl boş bir umut olduğunu ortaya koydu.

ABD'NİN ORTA DOĞUDAKİ ESKİ BÜYÜKELÇİSİ JOSEF SİSCO:

"Gücümüzü gösterelim!"

- "Carter, Şah'a liberal değil şiddet siyaseti önermeliydi"
- "ABD, kendinden emin olmayan bir ülke izlenimini verdi"

PARİS

Fransa'da yayınlanan haftalık "Le Point" dergisinin sonsayısında ABD'nin eski Dışişleri Bakanı Kissinger'in yardımcısı ve Orta Doğu'daki özel elçisi Joseph Sisco ile bir röportaj yayınladı.

Son İran olayları ile ilgili görüşlerini açıklayan Sisco, Ayetullah Homeyni'nin "Kitlelerin hem lideri hem de rehinesi olduğunu" söyledi.

İran'da başgösteren işsizlik, ekonomik sorunlar ve genel dağınıklık yüzünden Homeyni yönetiminin zayıfladığını belirten Sisco, "Şimdiki iktidarın yerine solcular işbaşına gelebilir. Ama iddiaya girerim ki, iktidar sağcı dincilerin eline geçecektir" şeklinde konuştu.

Sisco, Carter yönetiminin Şah'a karşı hatalı bir siyaset izlediğini belirterek, "Carter, devrim öncesi bir durumda Şah'a liberalleşme siyaseti önerdi. Halbuki böyle ortamlarda sadece kuvvete başvurulabilir" dedi.

Son olayların, ABD'nin Orta Doğu siyasetine nasıl bir etki yapacağı konusundaki soruya ise Sisco şöyle cevap veriyor: "Son üç yıldır ABD kendinden emin olmayan bir ülke izlenimini verdi. Oysa ki, bizim, müttefiklerimizle işbirliği yapıp onları cesaretlendirmemiz gerekirdi. (...) Şu bir gerçektir ki, bir kez gücümüzü gösterince, artık şiddet kullanmaya gerek kalmaz"

Joseph Sisco, son olarak da şunları söylüyor: "İran krizi ve Amerikan aleyhtarı dalgalar, ABD'yi Vietnam hastalığının belirtilerinden kurtarabilir. Tabi bu tedavinin karşılığı da oldukça pahalı olabilir".